Bütün Övgüler Śrī Śrī Guru ve Gaurāṅga'ya Olsun

Kalp ve Hale

Kutsal Lütufları

Swāmī B.R. Śrīdhar

SARASWATI YAYINLARI

© Yayın Hakkı 1997 Śrī Chaitanya Saraswat Maṭh
Bütün haklar Sri Chaitanya Saraswat Math'ın
Başkan Acharyya'sına aittir
Sri Chaitanya Saraswat Math, Kolerganj,
P.O. Nabadwip, Dist. Nadia, W.Bengal Pin. 741302, Hindistan
www.scsmath.com

Oṁ Viṣṇupād Aṣottara-śata-śrī-
Śrīla Bhakti Sundar Govinda Dev-Goswāmī Mahārāj'ın
Kutsal Rehberliği altında
Śrī Chaitanya Saraswat Maṭh
için hazırlanan bu kitap İngilizce olarak;
Swāmī B.S. Tridaṇḍī tarafından derlendi,
Śrīpad Janārdan Mahārāj tarafından yayına hazırlandı,
Ananta Printing & Publishing tarafından yayınlandı.

Türkçe İlk Baskı 2006 – Saraswata Yayınları
turkish@scsmath.org, saraswata@gmail.com
turkish.scsmath.org

Kitabın özgün adı:
Heart and Halo

Basım evi:
Pelin Ofset • 0.312 418 70 93

ISBN: 975-98204-6-3

İÇİNDEKİLER

Önsöz 11

Birinci Bölüm
RUH VE YÜCE SIĞINAK

Anahtar Kendi Elinizde 17
Merkeze Yolculuk 23
Aşkın Gerçek Değerlendirmesi 33

İkinci Bölüm
YUVAYA GİDEN YOL

Yanılgı, Ruhaniyet ve Gerçek Adanmış 45
Aşkın Bilgi 55
En Tatlı Savaş 59
Kalp ve Hale 71

Kutsal Lütufları
Śrīla Bhakti Sundar Govinda Dev-Goswāmī Mahārāj

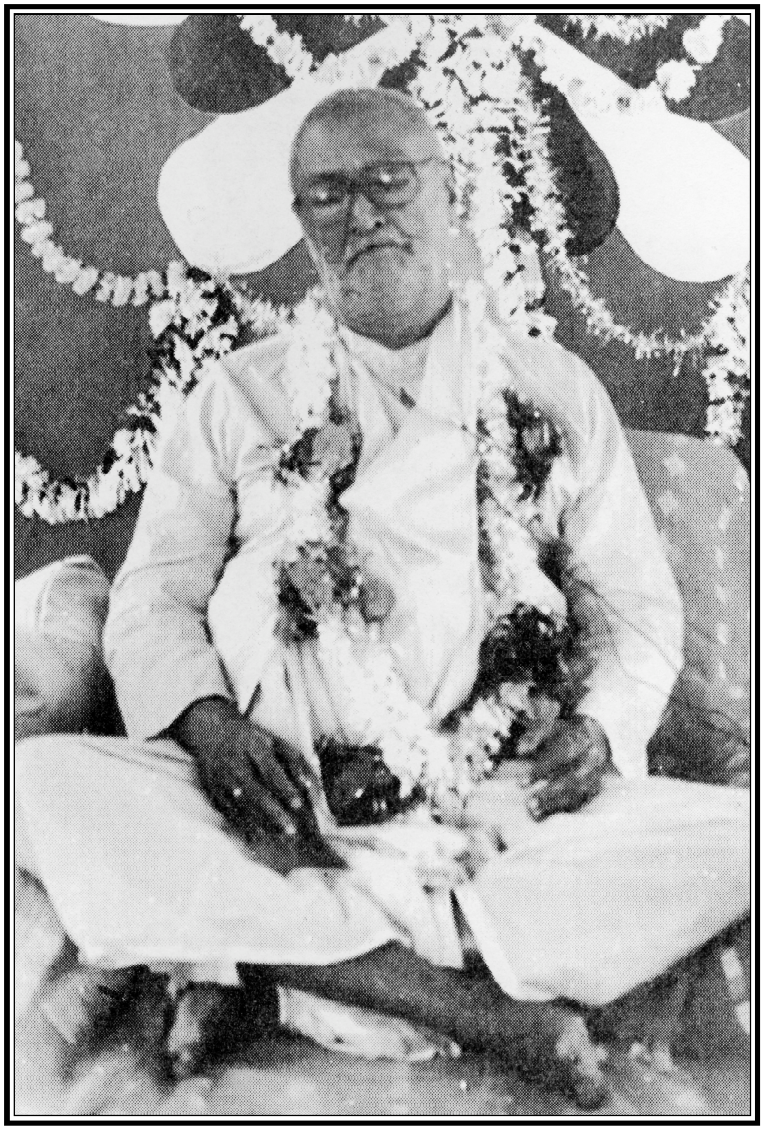

Kutsal Lütufları
Śrīla Bhakti Rakṣak Śrīdhar Dev-Goswāmī Mahārāj

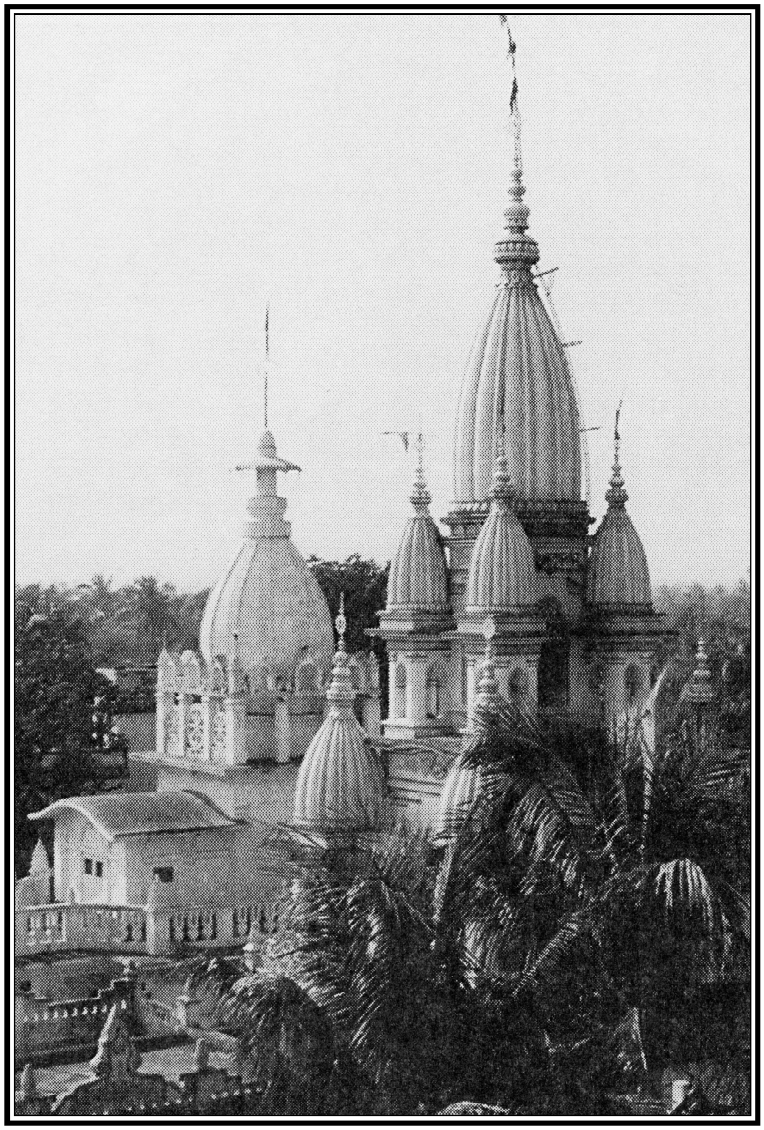

Śrī Chaitanya Saraswat Maṭh
Śrī Dhām Nabadwīp

Śrī Śrī Guru-Gaurānga-Gāndharvā-Govindasundarjīu
Nabadwīp Śrī Chaitanya Saraswat Maṭh

Önsöz

Kutsal Lütufları Oṁ Viṣṇupāda Paramahaṁsa Śrī Śrīla Bhakti Rakṣak Śrīdhar Dev-Goswāmī Mahārāj'ın dudaklarından dökülen nektarı, İngilizce konuşan topluluklara sunmak hem onurdur hem de büyük bir şans. Ümit edilir ki, bu sözler tüm iyi ruhların yüreklerine ulaşsın ve *bhakti* yolunda olan uygulayıcılara can katsın. Bazı insanlar bir kitabı meraklarını gidermek için okurlar, bazıları derin bir ilgiyle ama eleştirel gözle okurlar, bazıları ise inceledikleri nin meyvesinden yararlanmak niyetiyle okurlar. İşte bizlerin bu çalışmada hedeflediğimiz okuyucu grubu, bu üçüncü gruptur. Bundan önce yayınlamış olduğumuz *Altın Merdiven*'in *(The Golden Staircase)* tüm dünyada yarattığı ilgi bizleri bu girişimde yüreklendirdi. Śrīla Guru Mahārāj, *Śrī Śrī Prapanna-jīvanāmṛtam*'da (1.8) şöyle der:

yakthoktā rūpa-pādena, nīcenotpādite 'nale
hemnaḥ śuddhis tathaivātra, virahārtti-hṛtiḥ satām

"Śrīla Rūpa Goswāmīpād'ın tevazuyla ifade ettiği gibi; ateş, bir barbar tarafından yakılsa bile altını saflaştırabilir, benzer şekilde bu kitap da, saf bir kulun Tanrı'dan ayrı olmasından kaynaklanan kederini yok edebilir."

Śrīla Śrīdhar Mahārāj'ın sözleri dünyanın birçok yerinde, birçok insanın kalbinde ve evinde kitap, kaset ve video kaset şeklinde yerini almış bulunuyor. *Hari-kathā* şeklindeki *kīrtana*sının tatlı titreşimleri ise evrenin en uç

noktalarına doğru yayılmaya devam ediyor. Śrīla Śrīdhar Mahārāj'ı bir keresinde "ebedî zihne sahip kişi" olarak tanımlamışlardı—onun manevî dünya üzerine yaptığı konuşmaları dinleme şansına sahip olmuş kişilerin onunla ilgili duyguları işte böyleydi. *Siddhānta*'yı (Adanmışlıkla ilgili çıkarımları) sunuşundaki kesinlik, din bilgisi ve varlık bilgisi ile ilgili analizlerindeki netlik, kıyaslamalarındaki şaşırtıcı etki ile sadelik ve bunlara ilaveten olağanüstü ciddiyetle, ara sıra ortaya çıkan çocuksu sadeliğin karışımı, onun gerçekten eşsiz olduğunu göstermiştir. O kişide, karşılaşılabilecek en doğal insan duygusu uyandırırdı. Kendi Guru'su, Mahārāj Śrīla Bhaktisiddhānta Saraswatī Ṭhākura, ondan 'cevher' olarak söz ederdi. Bu nedenle onun güvenilir ve kesin yargılarını duymak için çok uzaklardan gelen adanmışlara şaşmamak gerekir. Ona 'karşı' olduğu düşünülenler bile, sonunda ellerinde olmadan onun cazibesine kapılırlardı. Bir keresinde kendisi, böyle bir konuğa, bu farklı düşünce yapısını koruduğu hâlde neden kendisini ziyaret etmeye devam ettiğini sorduğunda konuk şöyle cevaplamıştı: "Derin zekânız, sağlam mantığınız ve kayıtsız yapınız nedeniyle."

Elinizdeki kitap 1982-85 yılları arasında Śrī Chaitanya Sāraswat Maṭh'da yapılmış olan konuşma kayıtlarından derlendi. Kitabın adı *Kalp ve Hale*, Śrīla Śrīdhar Mahārāj'ın kendi hoş ifadesidir. O, Tanrı Katının Yüce Şahsiyeti Śrī Krishna'nın yönetilen üstün yanı ve eşi olan Śrīmatī Rādhārāṇī'nin *bhava* ve *kanti*'sini açıklarken bu ifadeyi kullanmıştır. Bir keresinde Kutsal Lütufları, Onun içsel ve dışsal nitelikleri için münasip bir ifade ararken, o sırada konuşmasında hazır bulunan adanmışlar da Śrīmati Rādhārāṇī'yi tanımlamaya yarayacak uygun ifadeler

sağlamaya çalışmışlardı; örneğin 'ruh hâli ve parıltı', 'duygu ve ışık' gibi benzer tanımlar önerildi, ama Śrīla Śrīdhar Mahārāj her seferinde başını iki yana sallayarak beğenmediğini belirtti. Aniden, yüzü bir gülümsemeyle aydınlandı, başını kaldırıp, tatlı tatlı: *"Kalp ve Hale"* dedi.

Bu vesile ile, daṇḍavat pranamlarımızı öncelikle Śrīla Bhakti Raksak Śrīdhar Dev-Goswāmī Mahārāj'ın halefi ve dünyadaki Śrī Chaitanya Saraswat Maṭh'ların Baş-Acharya'sı olan Kutsal Lütufları Śrīla Bhakti Sundar Govinda Dev-Goswāmī Mahārāj'a sunarız. Onun himayesi, sevgisi ve ilhamıyla, kendilerini Tanrı'ya adamış olan yepyeni bir kuşak çiçek açıyor. Dileğimiz o ki, bu yeni kuşak, Śrīla Śrīdhar Mahārāj'ın ebedî mesajını dünyanın dört bir yanına taşısın!

Bu çalışmanın değişik aşamalarında bizlere yardımcı olanlara şahsen şükranlarımızı sunarız, özellikle de Śrīpad B.A. Sagar Mahārāj, Śrīpad B.P. Janārdan Mahārāj, Śrīpad B.C. Pārvat Mahārāj, Śrī Śrutaśrava Prabhu, Śrī Sārvabhāvana Prabhu, Śrī Navadwīp Prabhu, Śrī Jagadbandhu Prabhu, Śrī Aditi-nandan Prabhu, Śrī Lalitā Charaṇa Prabhu, Śrī Narahari Prabhu, Śrīmatī Swarnangi devī dāsī, Śrīmatī Anupamā devī dāsī, Śrīmati Sītā devī dāsī, Śrīmatī Tilaka devī dāsī ve Śrīmatī Dikṣāvatī devī dāsī'ye.

Eğer bu çalışmada tüm çabalarımıza rağmen gözden kaçmış hatalar varsa bağışlanmayı dileriz.

Hare Krishna
Swāmī B.S.Tridaṇḍī
Saphala Ekadāśī
18 Aralık 1995

Birinci Bölüm

Ruh Ve Yüce Sığınak

Anahtar Kendi Elinizde

Daha yüksek dünyanın, öznel dünyanın bilinci var ve daha düşük dünyanın, nesnel dünyanın bilinci var. Daha düşük, nesnel dünya ile olan ilişki bizleri mutsuzluğa bağlar, yüksek bilinçle ilişki ise bizleri yukarıya çeker, bizlere gerçek serveti sunar. Biri kendini adamanın sonucudur, diğeri zevkin sonucu. Kısacası zevk kötüdür, adanmışlık ise iyidir: adanmışlık tarafında Tanrı vardır, zevk tarafında ise mutsuzluk. "Zevk alınacak o kadar çok şey var ki!": bu cehennemin, tepkinin cazibesiyle büyülenmektir.

> **bhaktis tvayi stlıiratarā bhagavan yadi syād**
> **daivena naḥ phalati divya-kiśora-mūrtiḥ**
> **muktiḥ svayaṁ mukulitāñjali sevate 'smān**
> **dharmārtha-kāma-gatayaḥ samaya-pratīkṣāḥ**
>
> *(Kṛṣṇa-karṇāmṛta 107)*

Krishna-karṇāmṛta'sında, Bilvamangala Ṭhākura şöyle diyor: "*bhaktis tvayi sthiratarā bhagavan yadi syāt*, Tanrım, eğer Sana kendimi adayışım, derin saygım sürekli ise, kalıcıysa, *daivena naḥ phalati divya-kiśora-mūrtiḥ*, ve eğer bu bağlıIık bizi, *divya-kiśora-mūrttiḥ*, o en üstün oyunu oynayan genç çifti bulabileceğimiz mertebeye ulaştırırsa—eğer İlahî Çiftin ebedî oyunlarına ulaşmak için o kadar yukarıya çıkabilirsek—o boyuta ulaşabilirsek, o

zaman görürüz ki, *muktiḥ svayaṁ mukulitāñjali sevate 'smān*, oh, özgürlüğün ve azat olmanın sağladığı beceri, ne istersek yapmak için ellerini kavuşturmuş hizmetimize geliyor. *Dharmmārtha-kāma-gatayaḥ samaya-pratīkṣāh*: ve *dharma*nın, göreve bağlılığın sağladığı sonuçlar; *artha*, para kazanmak; *kāma* duyusal algı nesneleri—hepsi dışarıda hazır olarak bekliyorlar ve çağrıldıklarında 'Ne istiyorsunuz sahibim, efendim?' diye soruyorlar. İşte durumumuz böyle olur: *dharma*, *artha* ve *kāma* dışarıda beklerler ve biz onlara seslendiğimizde kendilerini hizmetimize sunarlar: 'Ne yapayım istersiniz?' derler. Ve *mukti*, özgürlük ellerini kavuşturur, değişik hizmetler sunarak çevremizde dönüp durur, tüm bunlar eğer o İlahî Çiftin mutlu oyunlarıyla karşılaşacak kadar doruğa tırmanabilirsek olur."

Bilvamaṇgala Ṭhākura, kendi yaşantısıyla inanılması zor bir örnek sergiledi: fahişenin evinden çıkıp nasıl doğruca Vṛndāvan'a gitti ve Yüce Varlığın lütfunu kazandı; yaşadığı ortamda en düşük türden duyusal zevkler içinde kaybolmuşken, adeta yutulmuşken, nasıl oldu da bir tek yaşantıda kendisini o durumdan, Güzel'in farkındalığının en üst mertebesine yükseltebildi.

Mahāprabhu Güney Hindistan'dan iki kitap almıştı; bir tanesi *Brahma-saṁhitā*, diğeri ise *Krishna-karnāmṛta*. *Krishna-karnāmṛta* Vṛndāvan oyunları ile ilgilidir, *Brahma-saṁhitā* ise Mutlak'ın ontolojik temelini, Vṛndāvan'ın Efendisi'nin nasıl Gerçekliğin en üstün kavramı olduğunu gösterir.

Krishna-līlā'nın tarihle ilgisi yoktur. Tarihte olaylar meydana gelir; bu olaylar sadece bir kez gerçekleşir, başka bir zaman diliminde yeniden gerçekleşemez. Bu, geçmişte devam eden birşeyin bir daha asla gelmeyeceği ebedî bir

akıştır. "Tarih tekerrürden ibarettir" diye bir deyiş vardır, ancak bununla olayın yapısındaki benzerlik kastedilir, olayın kendisi değil; tarih kendi yapısını tekrarlar ama geçmiş olan artık geçmişte kalır. Bir kez geçince ebediyen geçmiş sayılır. Oysa *Krishna-līlā*'da, ebedî dünyada böyle değildir. Aynı şeyi her zaman, her saniye sunabilir; bu bakımdan ona *nitya-līlā*—'ebedî oyunlar' denir, tarihin sınırlılığını, çerçevesini aşar. Tarihte geçmişte kalan ölüdür. Oysa Lord'un oyunları ebedîdir, *nitya*dır, hep mevcuttur. Her *līlā* ebedî olarak mevcuttur; O kendisini ebedî formları içerisinde aynı anda gösterebilir. Bu bakımdan, Onun geçmiş, an ve gelecekteki bütün olayları aynı anda meydana gelmektedir. Lord, Kaṁsa'nın arenasına girdiğinde, farklı gruplar onu farklı olarak görürler: Bir grup insanın gördüğünü, başka bir grup kendi yapısına göre farklı olarak görür. Hatta eğer O isterse kör biri bile Onu görebilir. Eğer O kendisini bir kişiye göstermek isterse, o kişi kör de olsa Onu net olarak görebilir çünkü Onu görmek için bu maddesel gözlere gerek yoktur. O, Kendisini bir başkasına sadece Kendi iradesi ile gösterebilir. Dhṛtarāṣṭra'nın *Kuru-śabha*'daki durumu da budur. Dhṛtarāṣṭra orada şöyle demişti, "Lord'um, bir an için gözlerimi geri ver ki başkalarının görüp de övgüler yağdırdığı muhteşem formunu görebileyim. Sen herşeye kadirsin, onun için sadece şu an olsun körlüğümü gider."

"Körlüğünü gidermem gerekmez Dhṛtarāṣṭra! Ben, 'Beni gör!' derim, Beni görürsün." Ve onun komutuyla Dhṛtarāṣṭra gördü! Onun emri, Onun isteği herşey demektir. Onun basit komutu herşeydir, tüm varoluşun nedenidir.

Kuru'lar, Draupadī'yi çıplak görmek istemişlerdi, ama Draupadī'nin yakarışları Ona ulaştı; O da kumaşa onay verdi, kumaş bitmez tükenmez nitelik kazandı. Ne kadar kumaş çekerlerse çeksinler üzerinde hep kumaş vardı. İrade, *vicāra* herşeydir. Böylesine yüksek niteliğe sahip böylesine büyük kudret İlk Neden'de mevcuttur. Bizler genelde şöyle düşünme eğilimindeyizdir: "Bu iyidir, bu kötüdür," ve "bu olabilir, bu olanaksızdır." Düşüncelerimizin kuralları içinde bu türden değerlendirmelere alışkınızdır. Oysa Onun için bu kurallar geçersizdir. Tüm deneyimlerimiz Onun Krallığının en ücra yerini bile doldurmayı başaramaz.

O harikuladedir. Vamanāvatāra örneğinde, Onun muhteşem adımından, *adbutkrāma*dan söz edilir. O bir adımıyla tüm dünyayı aştı, diğeri ile tüm gökyüzüne hakim oldu. Ardından bir üçüncü adımını koyacak bir yere gerek duydu, ama nereye? O *adbutkrāma*dır; muhteşem adımlı olandır; Onun bütün adımları harikuladedir. O mucizedir, ufak beynimizce O bütün mucizelerin kaynağıdır. O buradadır, aynı zamanda her yerdedir. O bütün temsilcilikleriyle her yerdedir, ama hiçbir yerde değildir! Herşey Onun içindedir, hiçbir şey Onun içinde değildir! Krishna şöyle dedi, "Benim kavranması güç, alışılmadık durumumu anlamaya çalış, Arjuna." O bütün sırların Sırrıdır. Kendi ruhumuz bile, bizim maddesel deneyimimize göre hayret vericidir:

āścaryavat paśyati kaścid enam
āścaryavad vadati tathaiva cānyaḥ
āścaryavac cainam anyaḥ śṛṇoti
śrutvāpy enaṁ veda na caiva kaścit

(Bhagavad-gītā 2.29)

Bizler kendi özbenimizin olağanüstü yapısını bile bilmiyoruz. Bu özben, çok üst mertebeye aittir. Oysa bizim dikkatimiz bir sürü ölümlü şeye odaklanmış hâldedir, bize sunulan ve bizi ele geçirmiş olan, dünyanın en bayağı yönüdür. Bu, zevk alma isteğinden kaynaklanan ruh hâlinin sonucudur. Bizler zevk almak isteriz, sömürmek isteriz. Sömürmesini iyi bilen kişi bizim gözümüzde kraldır! Oysa sömürme hepten alçaltıcıdır, çok bayağı ve aşağıdır. Bizleri en alt düzeye indirir ve büyük bir tepkinin kurbanları hâline getirir.

Sömürmek ve zevk almak: bizler bu iki şeyin tam orta yerindeyiz ve zevk almaktan başka şey bilmeyiz. Herşeyi zevk almak açısından değerlendirmek isteriz; işte bu denli kirli ve aşağı bir durumdayız. Yalnız 'zevk, zevk'—bu sömürüdür. Oysa sömürmek, yapımızın en bayağı yaklaşımıdır, nefret uyandırır; kendimizi sömürü hayaletinin pençelerinden kurtarmamız gerekir. Ve bir başka hayalet daha vardır; inziva, tembellik. Oysa soylu olan, kendini adamadır; adanmış yaşamdır.

İki hayalet vardır, biri inziva diğeri ise sömürü. Bizlerin herşeyi iyi ve kötü olarak değerlendirme eğilimimize dayanan bu kabustan, bu çılgınlıktan kurtulmak zorundayız. Sömürüde, uygun ve uygun olmayan, yani *dharma* ve *adharma* ayrımı vardır.

Bir de vazgeçme var. Bu kavramı destekleyen pek çok güçlü kişi, dinamik yaşantının tamamen durdurulmasını tavsiye eder. Hareketsiz kalmak, nokta koymak! Oysa bu, hiçbir bilinçli kişinin beklentisi olmamalıdır. Yaşama nokta koymak: bu aklı başında olanlar için yaşamın amacı olabilir mi?

Soylu bir yaşam, adanmış bir yaşam—yalnızca maddî çevreye sıradan bir adanma değil, en üstün iyi için kendini

adama—en ileri yaşam biçimidir. Daha aşağı düzeyde iken, o adanmada hesap kitap vardır; üst düzey adanma kendiliğindendir, otomatiktir. Ve gerçekten o düzeyde coşku vardır. Coşku, hem nitelik hem de nicelik olarak kendisini gösterir; gerçek yaşam her yönüyle oradadır. Yaşam oradadır, burada ise en kötü gölgesi, çarpık yansıması bulunur. Ve bize şöyle denir, *uddhared ātmanātmānam*, anahtar bizim elimizde; bu özgürlük sayesinde iyi, kötü herşeyle ilişkiye girebiliriz ve ona göre sonuçlarını biçeriz.

Sonuç olarak anahtarın kendi elimizde olduğu söylenir; şu anki durumumuz nedeniyle kimseyi suçlayamayız. Ancak her zaman bize asil yardımın gönderilme olanağı vardır, biz o yardımı kabul etmeliyiz. Geçmiş eylemlerimiz ister iyi, ister kötü olsun veya büyük ebedi özlemden, *sukṛti*'den kaynaklansın bizleri elbette çok fazla etkilerler. Ancak, özgür hareket etme olanağı hiçbir aşamada elimizden alınmamıştır; hatta bir ağaç olarak doğum alma düzeyine indirilmiş olsak bile, orada da içsel bir özgürlük söz konusudur. Bir ağacın bağımsızlığa, özgür iradeye sahip olduğunu düşünmek zordur, ama bastırılmış durumda da olsa ağaç özgür iradeye sahiptir. Özgürlük bizlerin içinde de var, bunun nasıl böyle olduğunu elimizden geldiğince anlamaya çalışabiliriz, ama özgürlüğümüz öylesine fazla koşulla kuşatılmıştır ki, aslında özgür olmadığımızı, ortamın bizi zorlamakta olduğunu düşünebiliriz. Oysa yine de, iyi ya da kötü herhangi bir yolu seçecek kadar özgürüz. Varoluşumuz çok küçük ve özgürlüğümüz de küçük ve cılız ama yine de özgürüz. Ne kadar fark edilemez de olsa, o özgürlük mevcuttur.

Merkeze Yolculuk

Bütün faaliyetimiz elverişsiz hava koşulları nedeniyle engellenirse genellikle, "Bu çok kötü!" diye düşünürüz. Biz eylem adamıyız, enerji elde etmek için çevreyi ve doğayı sömüren insanlarız. Kendi gereksinmemizi karşılamak için her zaman enerji toplamaya çalışırız. Bizim yapımız öyle. Bu ölümlü dünyada yaşayanların yapısı, ihtiyaç zamanı kullanmak üzere, hep daha çok enerji ve servet elde etmektir. Bu amaç herhangi bir şekilde engellenirse bizler bu durumun yaşamımızın amacıyla ters düşen çok kötü bir durum olduğunu düşünürüz. Oysa bizlere içimizdeki zenginliğin önemini hatırlatmak için şu tavsiyede bulunulur, içsel varoluş için, içteki özben için daha fazla zenginlik biriktirmeye ilgisiz kaldığımız sürece, dıştaki yapı bize iç yapımızdan daha fazla zarar veremez. Bunu aklınızdan çıkarmayın!

Bu ölümlü dünyaya ait olan şeyleri kaybetmek kötü değildir; zaten herşey gelip gitmekte. Tüm bu faaliyetlerin merkezi olan bedenin kendisi de bir gün yok olup gidecek. Öyleyse bedensel ilişkiler için onca enerji depolamaya ne gerek var? Bu bakımdan, ruhunuzu, içteki gerçek insanı uyandırın; onu arayın ve ona yardım etmeye çalışın. Bu da ancak bir *sadhu*'nun yardımıyla gerçekleşebilir.

İçinde bir aziz bulamadığımız, ya da yaşamın gerçek amacından, içsel yaşamdan, içsel özden söz etmediğimiz gün kaybedilmiş gündür. Bunun bilincinde olun. Her yönden, mümkün olan her türlü yoldan, kendi dersinizi almaya bakın, kendi çıkarınızı gözetin, kendi özbeninizi bulun. Dış dünyaya ve koşullara aldırış etmeyin ve gerçeğe, içsel dünyanın derinliklerine dalın. Kendi içsel beninizi ve onun içinde yaşadığı dünyayı keşfedin. Yuvanızı bulmaya çalışın, Tanrı'ya, Yuvanıza dönün. Enerjiniz, Yuvaya dönüş için kullanılmalıdır, başka yerde, ölüm ülkesinde başıboş dolaşmak için değil. Her ne pahasına olursa olsun ölüm ülkesinden uzak durun; her zaman ebedî toprağı, ait olduğunuz toprağı bulmaya çalışın. Yuvanız nedir ve neden sizin Yuvanızdır anlamaya çalışın. Yuvanın rahatlığı: bu ne anlama gelir? Bu doğum yerimiz demektir—doğduğumuz yer demektir.

Śrīmad Bhāgavatam'da şu ayetle karşılaşırız;

satāṁ prasaṅgān mama vīrya-saṁvido
bhavanti hṛt-karṇa-rasāyanāḥ kathāḥ
taj-joṣanād āśvapavarga-vartmani
śraddhā ratir bhaktir anukramiṣyati

(Śrīmad-Bhāgavatam 3.25.25)

"Saf adanmışların yanında, Benimle ilgili konuşmalar yapılması kulağı ve kalbi çok mutlu eder, doyum verir. Manevî enerji ile dolu olan böylesi konuşmalar, güzelliğin kaynağıdır ve bu tür gelişimle, dünyasal yaşamdan kurtuluşun yolu çok kısa zamanda aşılır. Daha sonra kişi sarsılmaz inanca sahip olur. Bu inanç zamanı gelince tada, ardından da Benim gerçek aşkıma dönüşür."

Lord'un enkarnasyonu Śrī Kapiladeva, yaşamın gerçek amacını merak eden ve bu amaca nasıl ulaşılacağını soran annesi Devahūti'yi cevaplarken bunları söylemişti. Herşey şöyle gelişti. Devahūti Kardama-ṛṣi adında bir bilgeyle evliydi. Evliliğin mutlu geçen ilk yıllarından sonra Devahūti, *ṛṣi*den bir bebek beklemeye başladı. Bhagavad-gītā'da Lord şöyle der: *prajanaś cāsmi kandarpaḥ*, "Küpidler içinde neslin devamını sağlayan Benim." Başka bir yerde ise şöyle denir; *prajanāya na rataye*, evlilik yaşamı zevk almak için değil, iyi nesiller yetiştirmek içindir. Dolayısıyla, evlilikleri amacına ulaşınca *ṛṣi* evlilik yaşamını terk etmeyi önerdi. Devahūti'ye şöyle dedi, "Rahminde bir bebek taşıyorsun ve bu bebek sıradan bir bebek değil; Lord'un Kendisi geliyor. Bu bakımdan ben, yaşamımın daha yüksek ideali için yalnız yaşayacağım." O zaman Devahūti şöyle dedi, "Ne kadar iyi bir eşim var, senin gibi bir azizin eşim olması benim için ne büyük şans, ama ben senin soylu şahsiyetinden yararlanıp *brahma* ile ilgili, Lord ile ilgili, benim içsel yaşamımın gereksinimleri ile ilgili bilgi almaya çalışmadım. Bunlar hakkında sorular sormadım. Bunca zamandır sana hizmet etmek ve arzularını yerine getirmek için çaba sarfettim. Bu denli soylu bir eşe sahip olduğum halde şansımdan yararlanmadım, şimdi sana biraz daha kalıp beni eğitmen ve manevî yaşamda bana yardımcı olman için yalvarıyorum, sonra istersen gidebilirsin."

Kardama-ṛṣi şöyle dedi: "Sen yardımı oğlundan alacaksın. Gelecek olan Lord'un Kendisidir, sıradan bir çocuk değil. Bunu hatırla, zamanı gelince istediğin yardımı sana O verecektir. Bu yüzden kalmıyorum; hemen şimdi gidiyorum." Böyle diyerek ayrıldı, kısa bir süre sonra çocuk doğdu ve Devahūti tarafından büyütüldü. Ancak oğlu

büyürken, ana olmanın büyük sevgisiyle, zaman içinde eşinin ona açıkladığı şeyi: oğlunun sıradan biri olmadığını unuttu.

Gün gelip çocuk büyüyünce, onu meditasyona yoğunlaşmış olarak gören Devahūti, eşinin sözlerini hatırladı. "Ah! oğlumun ruh hâli doğal görünmüyor." Çocuğun derin düşünce içinde olduğunu anlamıştı: "Babası, Lord'un benim aracılığımla ortaya çıkacağını söylemişti, şimdi bunun gerçek olduğunu anlıyorum. Oğlumun hâli hiç de bu dünyaya ait görünmüyor, yüksek bir boyutla ilgili. Zihni aşkın düşünceye yoğunlaşmış hâlde."

Ardından, yavaşça oğluna yaklaştı: "Çocuğum, baban bana Senin bu dünyaya ait sıradan bir çocuk olmadığını söylemişti. Sen kutsalsın. Ondan bana ruhanî öğüt vermesini istemiştim ama o bana Senin öğüt vereceğini söyledi. Uzun zamandır bunun üzerinde durmadım, ancak bugün içinde bulunduğun ruh hâlin beni cesaretlendiriyor. Babanın sözlerini hatırlıyorum ve manevî öğüt almak için sana yaklaşma cesareti buluyorum. Ruhanî gerçeğin ne olduğunu bana anlat. Ben kimim? Bu dünya nedir? Yaşamda doğru yönü nasıl bulabilirim? Bu dünyanın sahibi kim ve benim Ona karşı görevlerim nelerdir? Sen sıradan bir çocuk değilsin. Bu nedenle bütün bunların cevaplarını Senden almak istiyorum oğlum." Bunun üzerine oğlunun dudaklarından *Śrīmad-Bhāgavatam*'da yer alan şu ayet döküldü:

satāṁ prasaṅgān mama vīrya-saṁvido
bhavanti hṛt-karṇa-rasāyanāḥ kathāḥ
taj-joṣaṇād āśvapavarga-vartmani
śraddhā ratir bhaktir anukramiṣyati

(Śrīmad-Bhāgavatam 3.25.25)

Lord Kapila şöyle dedi; *satāṁ prasaṅgān mama vīrya-saṁvido*, "Benim hakkımda yapılan enerji dolu konuşmalar sadece Benim kullarımın dudaklarından duyulur. Benim kulumun dudaklarından çıkan bu sözler yüzeysellik değil, Gerçekliği temsil eden derinlik, ruh, güç içerirler. Bu sözler sığ değildirler. Ruhla ve yaşamla şarj olmuşlardır ve bizi canlandırma gücüne sahiptirler. *Bhavanti hṛt-karṇa-rasāyanāḥ kathaḥ*, hem kulağımızı hem yüreğimizi besler ve bize ruhanî coşkunun tadını tattırırlar, *rasāyanāḥ*. Onların sözleri, ruhanî dünyanın vecdi ile doludur, kulağımızı, zihnimizi ve kalbimizi fiziksel, zihinsel ve ruh katında renklendirir. Sözleri gerçek kaynaktan *taj-joṣaṇād*, gerçek *sadhu*dan duyduğumuzda, *asvarpavarga-vartmani* bu maddesel yaşamdan kurtuluşa doğru yönlendiriliriz. Aşamalı bir süreçle şunları elde ederiz: *śraddhā ratir bhaktir anukramiṣyati*, önce, *śraddhā*, giderek artan inanç; sonra *rati*, biraz tat; sonra gerçek aşk, *bhakti*. *Anukramiṣyati* ile, aşamalı bir süreçle, daha yüksek mekâna doğru götürülürüz."

Böylece çocuk, annesi Devahūti'ye öğüt vermeye başladı. Bu Devahūti-nandana yani Kapila, Kardama-ṛṣi'nin oğluydu. Ancak bir başka Kapila daha vardı ki onun *sāṅkhya* felsefesi Tanrı tanımazdır; yalnızca maddesel elemanları analiz eden ve giderek tüm ruhanî unsurları eleyen bir felsefedir. Bu yüzden iki Kapila vardır. Her ikisi de *sāṅkhya* felsefesini* aktarırlar: biri Kardama-ṛṣi'nin kutsal oğlu (Kardama Kapila), diğeri ise Sāṅkhyaka Kapila. Kardama ve Devahuti'nin oğlu olan Kapila, *sāṅkhya*yı aktarırken Yüce Lord Īśvara'yı onaylamıştır, oysa ateist olan Kapila, bu dünyanın varlığını açıklamak için *Īśvara-asiddhe*, herhangi bir Tanrı'ya gerek olmadığını iddia etti.

*sāṅkhya: numaralandırmak, saymak

Bu onun çıkardığı sonuç. *Nyāyika*lar (mantıkçılar) bu dünyayı yaratan Birinin olması gerektiğini söylerler. Bu dünya yaratılmıştır; o hâlde, bunu yapan birisi olmalıdır. En sonunda vardıkları sonuç, bir yaratanın olması gerektiğidir. O da Tanrı'dır, Īśvara'dır. Ancak ateist Kapila şöyle der: "Hayır, bu maddesel dünyanın varoluşunu açıklamak için herhangi bir Tanrı'ya gerek yoktur: *Īśvara-asiddhe*. Bulduğu şey, vardığı sonuç bir yaratanın gereksiz olduğudur; ona göre herşey otomatik olarak kendiliğinden varolur. Yalnız iki şey gereklidir: önce ruh-candan bir parçacık, ikinci olarak ise madde. Bu dünyayı madde ve ruhun birleşmesi, *śiva* ve *śakti* yaratmıştır. Kum ya da toz zerreciklerine benzeyen sayısız ruhanî zerre, parçacık vardır; işte bu parçacıkların madde ile birleşmesi sonucu dünya otomatik olarak sürüp gitmektedir.

Bir keresinde Madras Maṭh'da bu düşünce akımını izleyen Madhupur'dan bir bayla karşılaştım. İyi eğitim görmüş Bengal'li biriydi. Ona sordum, "Gurunuzdan, şu Kapila'dan ne elde ettiniz?"

Şöyle dedi, "Pek çok ruh yani *yata jīva* vardır ve herkes bu maddeden bağımsız bir *śiva*dır."

Ona dedim ki, "Bu açıklama sizi tatmin ediyor mu?"

"Evet, tatmin ediyor: *pāśa baddhaḥ bhavet jīvaḥ, pāśa muktaḥ sadā śivaḥ* (ruh, şartlanmış hâldeyken *jīva*dır, özürlüğe kavuşunca *śiva*dır)."

Ona şöyle söyledim: "Sizin felsefenizin bittiği yerde bizim felsefemiz, Bhāgavata okulunun öğretisi başlar."

"Nasıl peki?" diye sordu.

"Bu *śiva*ların nerede var olduklarını açıklamak zorundasınız. Çok sayıda *śiva* var, aynı ruhanî toz zerreleri gibiler; ama bu zerrelerin belli bir pozisyonda yaşamakta olduklarını ve aralarında bir bağın var olduğunu

düşünmemiz gerekmez mi? Sayıca çoklar ve türlü ilişki içinde olmalılar, bir yerlerde, belli bir durumda ve boyutta barınıyor olmalılar. Birlikte, uyum içinde olmaları nasıl sağlanıyor, yoksa her biri, birbirleriyle savaşan bağımsız birer birim mi? Eğer öyle değilse yapıları nedir? *Bhāgavata*, *mukta-jiva*ları, özgür ruhları anlatmak üzere gelmiştir. Bu ruhlar bir zamanlar hastayken şimdi o hastalıktan kurtuldular. Sağlıklı hâlde iken ne yaparlar? Durumları, özellikleri, yapıları, amaçları ve etkinlikleri nelerdir? Bunu bilmek zorundayız. Onun için *Bhāgavatam* bizlere bir açıklama getirmiştir."

Devarśi Nārada, Vyāsadeva'dan şunu istedi; "Hastalıklı olmayan özgür ruhların normal, doğal durumunu açıkla." Ve bu açıklama yapıldı. Bir Merkez vardır, herşey Onunla bağlantılı olarak işlevini yerine getirir, orada herşey hep birlikte uyum içindedir.

Śrīmad Bhagavad-gītā'da Lord şöyle der;

yat sāṅkyaiḥ prāpyate stānaṁ
tad yogair api gamyate
ekaṁ sāṅkhyaṁ ca yogaṁ ca
yaḥ paśyati sa paśyati

(Bhagavad-gītā 5.5)

"*Sāṅkhya* ve yoga sistemlerinin bir ve aynı olduğunu görebilen kişi, doğru görüşe sahip kişidir." Biri yüce hedefe dışsal eleme yoluyla ulaşmaya çalışmaktadır, diğeri ise içsel eleme yoluyla: "bu beden, bu zihin, bu ruh *(atma)*, sonra yüce ruh *(paramatma)*" ve devam edip gider. Arayış hep içtedir. Eleme süreci içtedir. Kişi o yolla kaynağa, öze ulaşmaya çalışır. Diğer kişi ise, dış dünyanın unsurlarını

(toprak, su, ateş, hava, eter) eleyerek Başlangıcı, Kaynağı anlamaya çalışır.

O *sāṅkhya*dır: *neti*, *neti*, *neti*, "Bu o değil, bu o değil; bu bağımlı, bu da bağımlı; bu özgün değil, ne bu, ne bu. Hepsi sonuçtan ibaret. O hâlde Neden nedir?" Dışsal yolla sorgulamak *sāṅkhya*'dır, içsel yolla sorgulamak ise yoga ile gerçekleşir—*prāṇāyama, pratyāhāra, dhyāna, dhāraṇā, samādhi*.* Böylece, sonucu elimine ederek neden ile ilişkiye geçeriz; kabadan yola çıkıp inceye doğru hareket ederiz ve nedensel yönde, gitgide daha ince boyutlara ulaşırız.

Bu, *sāṅkhya* ve yogadaki uygulamadır. Ancak *Śrīmad Bhāgavatam*'ın başında Parikṣit Mahārāj'la konuşan Śukadeva Goswāmī sözlerine başlarken bu iki sistemin, *sāṅkhya* ile yoganın ve *sva-dharma pariniṣṭhayā*nın (kişinin Vedik görevini yerine getirmesinin), bizlere özgürlük verebileceğini, ancak daha fazlasının olduğunu söyler:

etāvān sāṅkhya-yogābhyāṁ sva-dharma-pariniṣṭhayā
janma lābhaḥ paraḥ puṁsām ante nārāyaṇa-smṛtiḥ

(Śrīmad-Bhāgavatam 2.1.6)

Śukadeva Goswāmī, *etāvān* der, yani şu ana kadar bu uygulamalarla özgürlüğe kavuşabileceğimiz bize söylenmiştir: *sāṅkhya* ile dışsal eliminasyon; yoga ile içsel eliminasyon ve *sva-dharma pariniṣṭhayā* ile kişinin görevini Vedanın önerdiği şekilde yapması. İnsanın kendi görevini tavsiye edilen şekilde, hiçbir özel amaç veya hedef olmadan yerine getirmesi *niṣkāma*dır (kişisel arzudan özgür eylem). Şu anki durumuma göre *sāstra* tarafından görevim olarak

*Nefes kontrolü, duyuları duyu nesnelerinden çekmek, konsantrasyon, meditasyon, tam yoğunlaşma ve trans.

tavsiye edildiği için bunu yerine getiriyorum ama kendimi bağlamıyorum, belli bir amaç gözetmiyorum. Bir *brahmana* olarak bana, "Bu şeyleri yapman gerekir," dendi. Bu nedenle yapıyorum. Bir *kṣatriya* olarak görevim barışı korumak ve kötülük peşinde olanları kontrol etmek; benim görevim bu ve bunu yerine getiriyorum. Bir *vaiśya* olarak, bana şöyle yapmam önerildi. Sāstra'da önerildiği için şu anki görevimi kayıtsızlık içinde, yani belli bir amaç ve çıkar gütmeden yerine getiriyorum. Bu üç uygulama—*sāṅkhya*, yoga ve Vedik görev—bizi özgürlüğe *(mukti)* götürür. Ama, *janma lābhaḥ paraḥ puṁsām ante nārāyaṇa smṛtiḥ*, dışsal esaretten kurtulduktan sonra yaşamın doyumu, Lord Nārāyāṇa'yı, Yaratan'ı ve Onunla olan ilişkimizi hatırlamakta yatar. Takılıp kaldığımız ağdan kurtulmalıyız, bunu başardıktan sonra İlk Neden'le olan doğru ilişkimizi aramalıyız. Onunla olan ilişkimizde bizler kimiz? İşte burada Bhāgavata başlar:

etāvān sāṅkhya-yogābhyāṁ sva-dharma-pariniṣṭhayā
janma lābhaḥ paraḥ puṁsām ante nārāyaṇa-smṛtiḥ

(Śrīmad-Bhāgavatam 2.1.6)

Janma-lābhaḥ varlığımızın, doğumumuzun amacını gerçekleştirmek demektir; *lābhaḥ* kazanç, elde edilen şey, amaç anlamına gelir. Peki o şey nedir? *Ante nārāyaṇa-smṛtiḥ*, yani, Merkezle, evrensel uyumu sağlayan Merkezle olan ilişkidir, yeniden ilişki kurmaktır, işte amacımız bu olmalıdır. *Bhāgavatam* bizlere böyle söylüyor. Çok sayıdaki başka *śāstra*lar bizleri bu dışsal kölelikten, bağımlılıktan kurtarmak için gelir; ama içsel gelişme yolu ile sınırsal (marjinal) mekânı aştıktan sonra *paravyomaya*, özel bölge olan *Vaikuṇṭha*'ya kabul ediliriz. Yani vizeyi

alırız: *`virajā'*, *`brahmaloka' bhedi' 'para-vyoma' pāya*. Merkeze doğru giden akıntıya kendimizi kaptırırız; işte bu vizedir. *Sāṅkhya*, yoga ve *sva-dharma parinisṭhayā* yaşamakta olduğumuz ülkeden çıkış yapmak için gerekli olan pasaportu bizlere verebilir ama eğer ondan sonra birşey elde etmek istiyorsak, o zaman vize gerekir.

Aşkın Gerçek Değerlendirmesi

Hintli tıp otoritelerine göre bedende bulunan hava, safra ve balgam, eterde bulunan ve dünyayı etkileyen üç elemanın hava, ateş ve suyun karşılığıdır. Toprak genelde suyun, su ısının, ısı havanın etkisi altında kalır ve hepsi de eter içerisinde savaş ve çatışma hâlindedirler. Maddesel dünyanın yapısı böyledir. Sonra zihinsel dünya yani zihinsel enerjinin tezahürü vardır: "Bunu istiyorum, onu istemiyorum; bunu seviyorum, onu sevmiyorum." Akıl ise zihne yön verir: "Bunu alma, şunu al." Ama tüm bunlar *ahankara*, maddesel ego içinde yer alır. Onun üzerinde, iyi ya da kötü herşeyi deneyimleyen ruh vardır. Ona *puruṣa* denir:

puruṣaḥ sukha-duḥkhānāṁ, bhoktṛtve hetur ucyate
(Bhagavad-gītā 13.21)

"Şartlanmış canlı varlığın, yani *puruṣa*nın bu dünyada deneyimlediği sevinç ve keder duygularına kendisinin neden olduğu kabul edilmiş bir gerçektir."

Ruh-can ve madde arasındaki fark buradan kaynaklanır. *Prakṛti* diye adlandırılan madde, enerjidir. Oysa ruh, yani *puruṣa* iyi ve kötüyü deneyimler; o iyi ya da kötüyü, keder ya da mutluluğu hisseden kişidir. Kendisine has bir öze, yapıya sahiptir, hissedilen şey ise farklı bir yapıya sahiptir:

kārya-kāraṇa-kartṛtve, hetuḥ prakṛtir ucyate

(Bhagavad-gītā 13.21)

"Kuşkusuz bu sürekliliği olmayan dünyada her türlü hareket, yönetilen maddesel doğanın, *prakṛti*nin kendine özgü yapısından kaynaklanır. *Prakṛti*, nedenin (duyuların gücü) ve sonucun (maddesel beden) sorumlusudur."

O halde burada karşımıza çıkan her türlü eylem, her hareket, her devinim o maddesel enerjiye bağlıdır. Herşeyi hisseden, herşeyi bilen, algılayan ise ruhtur. Ruh göze benzer. Olup biten herşeyi gören göze.

Sāṅkhya felsefesinde, sözünü etmekte olduğumuz *prakṛti-puruṣa* ilişkisi kör bir adam ile sakat bir adamın ilişkisine benzetilir. Sakat bir adam, kör bir adamın sırtına binebilir. Hareket hâlinde olan adam *(prakṛti)* kördür; sakat olan ve onun sırtında olan adam *(puruṣa)* ise görebilen gözlere sahiptir ve yol gösterebilir, rehberlik edebilir. Ruh 'sakattır'; hareket edemez, ancak görebilir. Kör adam ise enerjinin hakimidir, oraya buraya hareket edebilir, taşıyabilir ancak kördür. Yani ruh bilendir, hissedendir, öznel varoluştur, enerji dolu olan taraf ise *prakṛti*dir, güçtür. O hâlde, güç var ve bilinç var.

Kendimizi güce çok fazla kaptırdık; sadece gücün, enerjinin peşindeyiz ve o enerjinin hissedicisi olduğumuzu unuttuk! O "hissedici" hayret vericidir; eğer kendi özbenimizi anlamaya çalışsak şaşkına döneriz:" Ah! Bu ne? Ne tür bir yapıya sahibim! Bu ölümlü dünya ile alakam yok; bu ölümlü dünyadan bağımsız olarak yaşayabilirim. Öyle mi?"

Daha sonra, bunun da ötesini, yani Yüce Ruhun varlığını anlayabiliriz. Maddesel dünyada pek çok farklı mekân bulunur: ısı dünyası, su dünyası, hava dünyası.

Herşey ince, latif mekândan taş, ağaç gibi daha kaba şeylere doğru gelişmektedir. Maddesel dünyada nasıl bu yöne doğru gelişim varsa, öznel dünyada da bir gelişim vardır ama yukarıya doğru; ruhtan Yüce ruha, Yüce-Yüce ruha doğru gelişim vardır. Gelişim bu türlüdür ve sonsuzdur. Bizler ise *tatasṭha* yani sınırsal durumdayız; ruhumuz daha yüksek ve daha düşük arasında, latifle kaba arasında sınırsal konumdadır. Yüksek taraf ebedîdir, *sat-cit-ānandam*dır yani ebedî, bilinçli ve mutludur; burası ise: *asat, acit, nirānanda*dır. *Asat* yani yanıp söner, her an ölür; *acit* yani bilinçsizdir; ve *nirānan*da yani mutluluk duygusundan yoksundur. Bunlar bu dünyanın ve o dünyanın özellikleridir. Ve eğer o dünya ile bağlantı kurmak istiyorsak, bize en üst konumda sonsuz güzelliğin, aşkın ve vecdin bulunduğu söylenir. İşte o dünya bize inebilir ve Lord'un kendi aile üyelerinden biri olarak içeriye alınabiliriz. O dünyanın en yüksek Varlığı ile ailenin bir üyesi olarak birlikte yaşayabiliriz! Mahāprabhu bizlere bunun mümkün olduğunu söyledi, ama bilgi veya mistik başarılarla değil sadece aşkla. Sevgi ve aşkla Onu öylesine cezbedebiliriz ki aile üyeliğine, Ona çok yakın bir konuma kabul edilebiliriz, Ona bu derece yakınlaşmak mümkündür.

Bhagavad-gītā'da Lord şöyle der:

tato māṁ tattvato jñātvā, viśate tad anantaram

(Bhagavad-gītā 18.55)

"Onlar Benim gerçek durumumu anladıktan sonra oraya; yani Benim Kendi özel yetki alanıma, Benim aileme dahil olurlar." *Bhāgavatam* ise şöyle der:

mamātma-bhūyāya ca kalpate vai
(Śrīmad-Bhāgavatam 11.29.34)

"Onlar elde ettikleri üstün niteliklerle, ebediyen Benimle yaşamaya, Bana ait olmaya hak kazanırlar. Onlar Beni hoşnut etmek için karşılık beklemeden herşeyi bir yana bırakıp öne çıkarlarsa, *ananya bhajana*, Benden başka hiçbirşey istemezlerse, o zaman gelecekteki durumları böyle olur."

marttyo yadā tyakta-samasta-karmā
niveditātmā vicikīrṣito me
tadāmṛtatvaṁ pratipadyamāno
mamātma-bhūyāya ca kalpate vai
(Śrīmad-Bhāgavatam 11.29.34)

Sanātana Goswāmī, *ātma-bhūyāya,* "Bana ait" ifadesinin tam anlamını şöyle çözümlemiştir: "Bana ait," onlar "Bana ait" olurlar. "Ait" ne demektir? Sanātana Goswāmī, bu Onun ailesine katılmak anlamına gelir der; "aile" demek sıralama var demektir; hizmetkâr; arkadaşlar ve onların yakınları; evlat sevgisi duyanlar; yani hamî olanlar ve sonra en üstün grup yani evli eşler.

Orissa'lı *brāhmana* bir bilgin olan ruhanî kardeşim Vaikānasa Mahārāj'dan duyduğum bir öykü var. Olay yakın tarihte geçer ve Lord'a *khechurānna (kitri)* sunmanın gelenek dışı olduğu Puri'deki Jagannātha Tapınağı ile bağlantılıdır.

Bir zamanlar Orissa'ya Müslümanlar tarafından bir akın düzenlenmişti. Askerler generallerini eğlendirsin diye kraliyet ailesinden bir kızı kaçırmışlardı. Daha sonra general ülkeyi terk etti ama kız bir kasabanın ya da köyün

dışına bırakıldı ve orada büyük bir adanmış olan çocuğunu doğurdu. Ne gariptir ki kız da kendisini adamış bir kuldu ancak böyle korkunç bir deneyim yaşaması gerekiyordu. Kız, çocuğunu doğurdu, çocuk kasabanın dışında yaşadı. Büyüdüğü zaman *kitri* pişirmeyi adet edinmişti. Yani pirinç ile fasulyenin birlikte pişirilmesinden oluşan yarı sulu bir karışım. Çocuk bu yiyeceği Jagannātha'ya uzaktan sunardı. Jagannātha ise onun gösterdiği adanmışlık hatırına oraya gidip *kitri* sunusunu kabul etmek zorunda kalırdı.

Bir gün çocuk sunma işini geciktirdi; Jagannātha, *kitri*'yi yedi ancak geri dönüp tapınak törenine yetişmek ve tapınaktaki yerini almak için koşmak zorunda kaldı, dudaklarında bir parça *kitri* kalmıştı. *Pāndā*lar, *pujari*ler (rahipler sınıfı) bunu fark ettiler: "Bu da nesi? Bu nasıl oldu? *Kitri* Jagannātha'ya uygun bir sunu değil; öyleyse nasıl dudaklarına bulaştı?" *Pāndā*ların liderine danıştılar. O da inceledi ama nedenini bulamadı. Sonra krala anlatıldı, o da araştırdı, "Kim bu yiyeceği alıp Jagannātha'nın ağzına bulaştırdı?"

Sonunda tapınakta sunudan sorumlu olan rahip tutuklandı: "Sen sorumlusun! Jagannātha'nın sunusu sırasında tapınaktan sen sorumluydun, bu saf olmayan şey ağzına nasıl bulaştı? Açıklamak zorundasın, aksi hâlde cezalandırılacaksın." Adam masumdu, şöyle karşılık verdi, "Benim hiçbir şeyden haberim yok, hiçbir şeyden haberim yok!"

Daha sonra, rahip cezalandırılmak üzereyken Jagannātha, kralın ve baş rahibin rüyasına girdi: "O adam suçsuz; onu rahatsız etmeyin. Kentin dışında bir kulum var. Bana o yiyeceği o sundu, Ben de yedim ama geç olmuştu ve tapınaktaki yerimi almak için acele etmek zorunda kaldım. Bu yüzden ağzımı temizleyemedim. Çocuğun adı

şudur. Orada yaşıyor ve Benim kulumdur. Yiyeceği orada yedim." Bu çocuk, müslüman generalin prensesi kötü emelleri için kullanması sonucu doğmuştu. Onun için Krishna-*bhakti* yani Krishna'ya adanma, saf ya da saf değil türü dünyasal değerlendirmelerin formalitesini dikkate almaz; bundan bağımsızdır.

Krishna-*bhakti* çok güçlüdür ve hiçbir şeye aldırmaz. Jagannātha en kötü yazgıya, en lanetli yazgıya sahip olduğu düşünülen çocuğun sunusunu kabul etmişti. Prenses müslümanın eline düşmüş, sonuç çocuk şeklinde tezahür etmişti. Bu nedenle o "lanetlilerin lanetiydi." Yine de sunusu Jagannātha için çok çekiciydi!

Dolayısıyla, aşk harikulade bir şekilde herşeyin üzerindedir, herşeyi aşar. Mahāprabhu bizlerden aşk yolunu seçmemizi istedi. Bu, kişinin kalbini, kendisini vermesi anlamına gelir. Bu aşk öylesine güçlüdür ki, başka hiçbir şey Krishna'nın ilgisini çekmez. O, bu aşkla, bu *prema* ile beslenme konusunda son derece açgözlüdür. O aşk Tanrı'sıdır. O aşk kendi içsel varoluşuna sahiptir; hepimizin içindeki varoluştur. O, Aşkın beden almış hâlidir, ve hepimizin içinde de Ondan bir zerre vardır; ve aynı tür kuşlar gibi aşk da aşkı sever.

Bir keresinde Mahāprabhu, Kazi'yi yendikten ve dize getirdikten sonra *sankirtan* yönetirken kendisini çok yorgun hissetmişti. Śrīdhar Paṇḍit'e, pazarda muz satarak iyi kötü yaşamını sürdüren fakir *brahmana*ya geldi. Śrīdhar Paṇḍit'in bir kuyusu, kuyunun yanında da su çekmeye yarayan demir bir kap vardı. Mahāprabhu suyu bu kapla içmeye başladı. Tüm adanmışlar buna karşı çıktılar. "Ne yapıyorsunuz? Bu kap hep dışarıda duruyor ve çok da kirli. Sizin için temiz bir kap getiriyoruz!" dediler. Mahāprabhu onları dinlemedi ve içmeye devam etti. Ardından şöyle

dedi, "Bu kap benim kulum Śrīdhar'a aittir; herşeyden daha saftır."

Bhagavad-gītā'da Lord şöyle der:

api cet sudurācāro, bhajate mām ananya-bhāk
sādhur eva sa mantavyaḥ, samyag vyavasito hi saḥ
(Bhagavad-gītā 9.30)

"Eğer bir kişi çıkara ve inzivaya dayalı her türlü çabayı terk ettikten sonra, yalnızca Bana ibadet eden saf bir adanmış ise, kötü bir eylemde bulunsa bile, aziz olarak kabul görecektir. O kişi yüzde yüz saftır, çünkü çabaları tamamen Benim içindir ve kararlılığı o niyete odaklanmıştır."

Çünkü kendisini gerçekten Krishna'ya adamış olan kişiyi O Kendi'sine ait olarak görür. Böyle teslim olmuş bir ruhun asla kirli ve günahkâr olduğu düşünülmemelidir. Öyleyse *bhajana* nedir? Kalpten gelen bir eylemdir. Formalite değildir. Krishna'ya adanmışlıkta, Krishna-*bhakti*de dikkate alınması gereken yegâne şey kalbi adamaktır. Krishna bunu ister, uygar veya ilkel dünyanın yüzeysel formalitesini değil. Lord Rāmachandra'nın durumunda da görürüz ki, O en üst ahlakî yasaların, *niti*nin yöneticisi olduğu hâlde 'dışlanmış' bir kadın ona aşkla birşey sununca kendisini tutamamıştı. Üstelik kadın önce kendisi yemişti, tatlıyı yedikten sonra ona sunmuştu, çok lezzetli olduğunu düşünüp artanını Rāma'ya ayırmıştı, Rāma da kabul etti.

Vidura'nın evinde yaşanan bir başka olay daha var. Vidura sadaka toplamak için dışarıya çıktığında, Krishna birden konuk olarak evinde belirdi. Vidura'nın eşi Onu

buyur etti, ancak sunulacak hiçbir şey yoktu, sadece biraz muz vardı. Bu yüzden, Onu güzelce oturttuktan sonra muz ikram etti, ama meyveyi yere atıyor kabuğunu sunuyordu. Krishna'nın ansızın evine gelmesi onu o denli şaşırtmış, sevinçle doldurmuştu ki meyveyi atıyor, Ona kabuk veriyordu. Krishna da kabukları yiyordu.

Tam o sırada Nārada ve Vidura geldiler. Vidura şöyle dedi: "Ne yapıyorsun? Meyveyi bırakıp Lord'uma kabukları veriyorsun!" Ancak Nārada onun yardımına koştu: "Eşin şaşkınlık içinde, ama yiyen Kişi, bundan hiç de şikayetçi değil! Başkası Onun, "Bana meyveyi ver. Neden kabukları veriyorsun?" demesini bekler. Ama O hiç dert etmeden yiyor." O zaman Krishna şöyle karşılık verdi, "Ben ne meyveyi ne de kabukları yiyorum, benim yediğim şey adanmışlıktır! Ben onun aşkını kabul ediyorum. Beni ne kabuklar ne de meyve mutlu edebilir. Ne birine ne de diğerine ihtiyacım var. Ben aşkla besleniyorum Nārada."

patraṁ puṣpaṁ phalaṁ toyaṁ,
yo me bhaktyā prayacchati
tad ahaṁ bhakty-upahṛtam,
aśnāmi prayatātmanaḥ

(Bhagavad-gītā 9.26)

Lord şöyle der, "Ben sunulan bütün o yiyecekleri kabul ederim; ancak aslında aldığım şey yiyeceğin kendisi değil, sununun ardındaki niyettir, idealdir. Benim ilgimi çeken, sunulan şeyin ruhudur, asla dış görünüşteki gösteriş değildir. Ben içsel dünyada yaşıyorum, bu nedenle yiyecekte de ilgimi çeken içindeki özdür, dış görünüş değildir." Bu bakımdan *bhāvagrāhī-janārdanaḥ* ifadesi kullanılır, yani "Lord Janārdana (Krishna) adanmışlık

ruhunu görür." İlahî aşk bu maddesel dünyanın alelade yasa ve kurallarına aldırmaz. Yine de, bu en aşağı durumumuzda *arcana*yı sürdürmemiz önerilir ve farkındalık düzeyimize göre, saf olduğunu düşündüğümüz şeyi sunarız, saf olmayanı redderiz. Başlangıç düzeyinde bu kendi iyiliğimiz için gereklidir. Ancak ilerledikçe dışla ilgili düşünceler yok olur ve içle ilgili olanlar önem kazanır.

Bunu kanıtlayan bir başka öykü daha var. Vrajen Sil, Bengal'li büyük bir bilgindi. Öylesine olağanüstü bir felsefe bilginiydi ki Roma'daki Dünya Felsefe Konferansında yaptığı konuşmadan sonra toplantının başkanı ona, "Sizi Aristo sandım!" demişti. Aristo gibi saygı görmüştü, o denli bilgili bir kişiydi. Bir zamanlar, Kalküta'da Scotland Church College'de öğrenciyken bir sınava girmişti. Sınav salonunda soru kağıdını aldı ve cevaplarını yazmaya başladı. Pek çok soru vardı, ancak bir tek soruya kendisini öylesine kaptırdı ki diğer herşeyi unuttu. Bu tek soruyu cevaplamak için tüm zamanını verdi ve diğerlerini bir yana bıraktı. Zil çaldığında ve zaman sona erdiğinde ne yapacağını şaşırdı. Yalnızca tek bir soruyla uğraşmıştı; yine de kağıdını bıraktı ve çıktı.

Kolejin en parlak öğrencisiydi. Ama beş altı sorudan yalnızca bir tanesini cevapladığı için adının başarılı adaylar listesinde olamayacağını düşünüyordu. Buna rağmen gizlice, listenin asılıp asılmadığını kontrol ediyordu. Bir gün adını listenin en başında gördü. Çok şaşırdı: "Nasıl olur? Yalnız bir soruyu cevaplamıştım ama adım listenin başında; bu nasıl oldu?" Profesöre sordu, "Efendim, bir soru cevaplamıştım, nasıl birinci oldum?"

"Bay Sil, cevabınız araştırmacı bir bilim adamının düzeyinde, sıradan bir öğrencinin değil, bu nedenle sizi ilk

sıraya koydum!”

Bu *rāga-marga*’ya benziyor; yani formalite tamamen bir kenara bırakılıyor ve öz ortaya çıkarılıyor. Normal olarak Bay Sil’in başarısız adaylar arasında en alt sırada yer alması gerektiği hâlde, Profesör cesur bir yargıç olarak şöyle düşünmüştü, “Bir tek soruya verdiği cevap öylesine üstün nitelikli ki, böyle bir öğrenci hiçbir zaman başarısız olarak değerlendirilemez.” Aksine, en üst sırada yer aldı.

İşte aşk da böyledir: gerçek değerlendirmede hiçbir formaliteye aldırmaz.

İkinci Bölüm

Yuvaya Giden Yol

Yanılgı, Ruhaniyet ve Gerçek Adanmış

Adanmış: Mahārāj, eğer bir adanmış düşerse ve bağlantısı kesilirse, bu *sahajiyā* olmasından daha kötü bir durum mudur?

Śrīla Guru Mahārāj: Hangisi daha iyi, fakir bir adam mı yoksa bir hırsız mı? Birinin parası varmış, kaybetmiş; diğeri ise suç işleyerek varlıklı taklidi yapıyor. Bağlantısı kesilmiş olan kişi kısa bir süre sonra yeniden bağlantı kurabilir; oysa *sahajiyā* demek, ya gerçekle sahici bir bağlantısı varken bağlantı kesildi ve yanlış yol seçti demektir, ya da başından beri yanlış yolda demektir. O hâlde hangi durum daha iyidir: gerçek olanı elde etmemek mi, yoksa yanlış şeyi elde etmek mi? Hangisi daha üstün?

Śrīmad Bhagavad-gītā'da şöyle denmektedir: *tamo-guna*da, yani en aşağı düzeyde iken, kişi 'A' yı 'B' sanır. *Rajo-guna*da *bunun* mu yoksa *onun* mu doğru olduğu konusunda kuşku vardır. Kişi neyin doğru olduğuna karar veremez; ama 'A'yı 'B' ve 'B'yi 'A' sanmak, bu hataların en kötüsüdür. Onlar yanlış yola sapmışlardır; *sahajiyā* yanlış yolda olmak demektir. Onlar maddeyi bilinç olarak kabul ederler, bu nedenle, durumları hiçbir şeye sahip olmayanlardan, veya gerçekle bağlantısı kopmuş

olanlardan çok daha vahimdir. Benzer şekilde, formsuz *brahma*yla bir olmanın en üst amaç olduğunu düşünen *māyāvādī*lerin vardığı sonuç çok daha tehlikelidir, çünkü "yarım doğru, yalandan beterdir."

se du'yer madhye viṣayī tabu bhālo
māyāvadī saṅga nāhi māgi kona kāla
(Śaranāgati 27.3)

Her bakımdan duyusal tatmin peşinde olan kişilerle ilişki içinde olmak, insanın ruhanî gelişmesine bir gayrişahsiyetçinin (impersonalist) beraberliği kadar zarar veremez.

Eğer bir adam "param yok" diyerek parasının olmadığını kabul ediyorsa, diğeri ise parası olmadığı hâlde sahte para gösterip "bu paradır" diye iddiada bulunuyorsa, ikinci adamın durumu diğerinden çok daha kötüdür çünkü sahtekârlık yapmıştır.

Bu yüzden *sahajiyā* olmak çok daha kötüdür. Kişi aldatılmıştır, dikkati yanlış bir kavramın eline geçmiş, kuşatılmıştır. Bir kişi belli bir süre bir kavrama sahip olduktan sonra bağlantısı kopsa, aynı bağı kolaylıkla yeniden kurabilir, oysa diğeri yanlış bir kavramın tutsağı olmuştur, bu nedenle gerçeği ona kabul ettirmek çok daha zordur, çünkü zihni o yargının eline geçmiş, işgal edilmiştir. Birinci kişinin herhangi bir bağlantısı yoktur; bir zamanlar varolan bağ mevcut değildir. Oysa ikinci kişi birşeyi başka birşeyle karıştırmıştır. Maddeyi kutsal sanmıştır ki bu daha kötüdür.

Bir zamanlar, çocukluğumda okuldaki öğretmenimden şöyle bir örnek duymuştum. Amerika'da bir müzik okulundan söz etmişti. Eğer bir kişinin bir miktar müzik

bilgisi varsa, bu okula girmek için normal ücretin iki katını ödemek zorundaydı; oysa hiç müzik bilgisi olmayanlar sadece standart ücreti ödüyorlardı. Nedeni ise hiçbir şey bilmemeleridir, dolayısıyla kolay eğitilebilirler; ama biraz bilgisi olanlar ücretin iki katını ödemek zorunda kaldılar, çünkü ilk başta önceden öğrenmiş oldukları herşeyi unutmaları gerekiyordu, ancak ondan sonra doğru bir şekilde eğitime başlamalarına izin veriliyordu. Başlangıçta onlara daha önce edinmiş oldukları önyargıları, müzik bilgisi ile ilgili yanlış kavramları, hataları unutmayı öğretmek gerekiyordu, bu bakımdan onlardan iki kat ücret alınıyordu. İşte yukarıda sözü edilenler de bunun gibi birşey. İlkinde *bhakti* yok, adanmışlık yok; diğerinde ise, adanmışlık adına kişiyi tutsak etmiş olan, adanmışlıkla bağdaşmayan birşey var. Bu taklittir ve daha da kötüsü, ihanettir. Prabhupāda Bhaktisiddhānta Saraswatī Thākur bunun *vancanam,* adanmışları—Mahāprabhu, Rūpa, Sanātana—küçük düşürmek olduğunu söyler. Küçük düşürmektir çünkü *prema*yla *kāma* birbirine karıştırılmıştır. İkisi zıt uçlardadır; ve *prema* yerine *kāma*yı kabul etmek, yalnız o kişi için kötü ve zararlı olmakla kalmaz aynı zamanda tüm atmosferi de kirletir. Bu yüzden Śrīla Bhaktivinoda Ṭhākura şöyle der:

kāme preme dekho bhāi, lakṣaṇete bheda nāi,
tabu kāma 'prema' nāhi hoy,
tumi ta' barile kāma, mithyā tāhe 'prema'-nāma
āropile kise śıubha hoy

keno mana, kāmere nācāo prema prāya
carma-māṁsamaya-kāma, jaḍa-sukha abirāma,
jaḍa-biṣayete sadā dhāy

(Kalyāṇa Kalpataru 18-19)

"Kardeşim, şuna dikkat et: şehvet ve sevgi, onların belirtileri benzer olabilir; ancak, şehvet sevgi değildir. Ama sen sevgi yerine şehveti kabul ettin ve eğer onu 'bu *prema*dır' diye onaylarsan bu hatayla sadece kendini kandırmış olursun. Birşeyi başka birşey sanarak asla hayırlı birşey elde edemezsin. Şehvet et ve kanla ilgilidir, oysa sevgi ruhanî varoluşun en üst mertebesinde yer alır."

Bu bakımdan onlar, aynı Güney Kutbu ve Kuzey Kutbu gibi birbirlerine zıttırlar. Biri bu bedenle ilgilidir, diğeri Yüce Ruhla; aralarında büyük bir körfez vardır! Orada adanmışlık okyanusu bulunur, o adanmışlığın en üst noktası ise *gopī-prema*dır. *Gopi-prema*, Krishna neredeyse yalnız orada vardır, burada ise yalnız taklidi bulunur.

koṭi-mukta-madhye 'durlabha' eka kṛṣṇa-bhakta
(Śrī Chaitanya-Charitāmṛta, Madhya-līlā 19.148)

"Özgürlüğe ulaşmış milyonlarca kişi arasından Krishna'nın saf kulunu bulmak son derece zordur." Tüm bunları dikkate almalıyız. Bu türlü bir kendini adama, ancak manevî varoluşun en üst mertebesinde, tümüyle ruhanî olan bilinçli bölgede mümkündür ve hiçbir şekilde et ve kanla ilgili değildir. Bedenle ilgisi yoktur.

En iğrenç şey bir kişinin Krishna rolünü, bir bayanın da *gopi* rolünü oynayarak bir araya gelmeleri ve bu türlü eğlenmeleridir. Bunu o sanmak, bu imkânsızdır. Daha ileri düzeydeki adanmışlar bir yana, ahlakî değerlere sahip sıradan bir kişi bile bundan nefret eder.

Basamaklar bize gösterilmiştir:

adau śraddhā tataḥ sādhu-saṅgo 'tha bhajana-kriyā
tato 'nartha-nivṛttiḥ syāt tato niṣṭhā rucis tataḥ
(Śrī Bhakti-rasāmṛta-sindhuḥ 1.4.15)

En başta inanç gelir, ardından adanmış kullarla bir arada olma, hizmet etme, hatalardan arınma, adanmışlıkta kararlılık kazanma, ruhanî tat, sıkı bağlılık, aşkın duygusallık ve Krishna'nın saf aşkı. Basamaklar bunlardır.

Ve bir başka açıdan da:

vaikuṇṭhera pṛthivy-ādi sakala cinmaya

(Śrī Chaitanya-Charitāmṛta, Ādi-līlā 5.53)

"Vaikuṇṭha'nın toprağı, suyu, ateşi, havası ve eteri hepsi ruhanîdir."

Her zaman şunu hatırlamalıyız: "Ben *taṭastha-śakti*nin, sınırsal enerjinin çocuğuyum; doğduğum yer orası ve benden daha üstün olan *svarūpa-śakti*den geçmeliyim. Oradaki toprak beni oluşturan maddeden daha üstün bir maddedir. Orada bulunan toprak, hava, su, ağaçlar, kuşlar herşey benden daha üstündür. Peki ben oraya mı gireceğim? Bu hafife alınacak birşey değildir, kolay birşey değildir. Oraya girmek bunu arzu eden kişinin haddi değildir, bu ancak kişinin üstlerinin: *guru-kṛpā*, *vaiṣṇava-kṛpā*ların lütuflarına bağlıdır.

Bizler oraya ayaklarımızın üzerinde değil başımızın üzerinde girmek zorundayız. Orada herkes *guru*dur; toprak *guru*dur, orada mevcut olan malzemenin tamamı *guru*dur, daha yücedir. Ben daha düşük bir maddeden yapıldım, o mekân ise daha üstün bir özden oluşmuştur, bu nedenle oraya kendi keyfimce girmem mümkün değildir. *Mukti*ye özgürlüğe varıncaya kadar o yöne yaklaşmak kolay olabilir, ama ondan sonra oraya çekilmemiz ancak onların lütfu ile olabilir; o ülkeye girmek hak edilmez. Bizi oraya götürebilen şey, o ülkenin çocuğunun yüzde yüz ve topyekûnlütfudur. Nasıl mahkemede bir kefil varsa, sanığa

kefil oluyorsa, o ülkeden bir aracı da benim sorumluluğumu almalıdır, ben onun risk almasıyla gidebilirim. Vaiṣṇava ve *guru*, o ülkenin çocukları bu riski göze alırlar ve beni oraya getirirler. Bu nedenle onların lütfu *vaiṣṇava-kṛpā, guru-kṛpā, bhāgavata-kṛpā* olmadan, oraya giremeyiz.

Hak yoktur—herşey lütfa bağlıdır. Beni oraya o lütuf götürebilir. Biz kendi açımızdan hakka sahip değiliz. Ben sınırsal enerjinin çocuğuyum, oysa orada bütün öz, herşey, beni var eden maddeden daha üstün bir malzemeden oluşmuştur. Ben insan olarak var oldum. Oradakiler de insan, ancak oradakilerin tümü benden daha yüce bir varoluş içindeler. Öyleyse nasıl olur da bu adam onların başına basabilir? Sadece onlara hizmet amacıyla bunu yapar; aksi hâlde böyle birşey akla sığmaz ve imkânsızdır. Bu ilkeyi kabul etmek bile ne kadar güç geliyor, kaldı ki oraya girmek:

bahūnāṁ janmanām ante, jñānavān māṁ prapadyate
vāsudevaḥ sarvam iti, sa mahātmā sudurlabhaḥ

(Bhagavad-gītā 7.19)

"Pek çok doğumdan sonra, gerçekten bilgi sahibi olan kişi, varolan herşeyin kaynağının ve özünün Ben olduğumu anlayınca, Bana (Vāsudeva'ya) teslim olur. Böylesine yüce bir ruh son derece enderdir."

Ve Śrīmad-Bhāgavatam'ın belirttiği gibi:

muktānām api siddhānāṁ nārāyāṇa-parāyaṇaḥ
udurlabhaḥ praśāntātmā koṭiṣv api mahā-mune

(Śrīmad-Bhāgavatam 6.14.5)

"Ey yüce bilge! özgürlüğe kavuşmuş, cehaletten kurtulmuş milyonlarca ruh arasında ve mükemmeliyete yaklaşmış milyonlarca *siddha* arasında, Nārāyāṇa'nın bir tek saf kulu ender bulunur. Yalnız böyle bir kul tam anlamıyla doyuma ulaşmıştır ve huzurludur."

Düşünmesi kolay, ama ulaşması zor! Orada hak iddia edilemez; oraya gidebilmeyi hak etmek gibi bir durum söz konusu değildir, dolayısıyla 'hak iddia eden' tamamen hayal kırıklığına uğrar. Her türlü "riske ve sıfır kazanca" hazırlıklı olmalıyız. Ama eğer bir şekilde oraya ulaşabilirsek, "her türlü kazanç ve sıfır risk" bizim olur.

Bu nedenle uygun bir Vaiṣṇava olmak neredeyse imkânsızdır. Ancak o mertebeden gelen lütufla oraya gidebiliriz; kendi açımızdan yapabileceğimiz hiçbir şey yok. Yalnız tam teslimiyetle, kendini tam anlamıyla unutarak, o yere tam anlamıyla kendini adayarak, oraya alınmayı ümit edebiliriz:

vaikuṇṭhera pṛthivy-ādi sakala cinmaya
māyika bhūtera tathi janma nāhi haya
(Śrī Chaitanya-Charitamṛta, Ādi-līlā 5.53)

"Vaikuṇṭha'nın toprağı, suyu, ateşi, havası ve eteri tamamen ruhanîdir. Orada maddesel unsurlar bulunmaz."

Uddhava öylesine nitelikli bir adanmıştır ki dualarında şöyle der: "Eğer orada bir sarmaşık olabilsem, şansımı doruk noktaya ulaşmış kabul ederim." Vṛndāvan'da sarmaşık o kadar değerlidir ki—Tanrı'nın "Sen benim en gözde kulumsun; seni Kendi Özümden çok seviyorum!" dediği—Uddhava gelecek doğumda sarmaşık olmayı umuyor. Bu sadece bir abartı değildir. Uddhava orada bir çalı, bir ot olmayı umarken, bizler nasıl olur da orayı

ayaklarımızla çiğnemeye hazırlanabiliriz? Uddhava'nın başı üzerinde yürümek zorunda kalmaz mıyım? O halde, o yer ne kadar yüce bir kavram olmalı?

*Sahajiyā*lara gelince—ne kadar saçma! Onlar taklit yoluyla, burada, bu etten, kemikten oluşan mekânda ona ulaşacaklarını sanıyorlar. Onlar düşmanların en kötüsüdürler, çünkü böyle taklit ederek sadece kendileri cehenneme gitmekle kalmazlar başka pek çok kişiyi de oraya çekerler. Onlar gerçeklerin, neyin ne olduğunun bilincinde değiller. Bu yüzden de toplum içinde nefret edilen bir durumdalar; toplum genel olarak onlara, o '*bābājīler*'e nefret duyar.

Oysa bizler, Guru Mahārāj'ımıza inanıyoruz. O şöyle demişti, "Bu benim şanssızlığım. Bu *Vraja-maṇḍala*'da bir tek Vaiṣṇava bulamadım." Elini alnına götürüp, "Bu büyük ve kutsal yerde, *Vraja-maṇḍala*'da bir tek Vaiṣṇava bulamadım," demişti. Bu sonuca varmıştı.

Ardından *Vraja-maṇḍala-parikramā* yaptıktan sonra, *sahajiyā* 'Vaiṣṇavalar' içinde en iyi lider olarak kabul edilen bir *bābājī* için şunları söyledi: "O bir *kaniṣṭha adhikārī*dir. Ancak ana sınıfına kabul edilecek bir çömez sayılabilir." O adam içlerinde en üst mertebeye ulaşmış biri olduğundan oy birliğiyle *siddha-bābājī* olarak kabul ediliyordu, oysa Śrīla Bhaktisiddhānta Saraswatī Ṭhākura, onun için "ilkokul birinci sınıfa alındı," dedi. *Gauḍīya-patrikā* gazetesindeki yazısında böyle ifade etmişti. Biz ise bilinçli eğitim aldık, kör inançla eğitilmedik. O bize neyin ne olduğunu anlattı; onun yönlendirmelerini izlemeye çalıştık ve biz de bu türlü sonuçlara vardık.

Adım adım en üst noktaya yaklaşmalıyız. Bu zihnin uydurduğu, sahte birşey değildir. Taklit en kötü şeydir. Nefret uyandırır ve çirkindir. Eğer o daha üstün aşk adına,

beden ve zihinle tensel ilişkiyi temsil ediyorsak, bu en nefret edilesi şeydir. Tüm irademiz ve enerjimizle bundan kaçınmaya çalışmalıyız.

Śrīla Kavirāja Goswāmī şöyle anlatır: *vaikuṇṭhera pṛthivy-ādi sakala cinmaya*, yani Vaikuṇṭha dünyasının unsurları tamamen ruhanîdir ve o ülkenin bilimsel incelemesini yapmak, ruh gözümüzle mümkündür. Bunu anlamalıyız, nasıl doğru olduğunu anlamalıyız. Bunu anlamak için de öncelikle *taṭastha* bölgesinin: *vrāja*nın, *brahmaloka*nın ne olduğunu anlamalıyız.

Ancak öylesine maddesel durumdayız ki bu daha düşük işleyişi bile anlamaktan aciziz:

indriyāṇi parāṇy āhur, indriyebhyaḥ paraṁ manaḥ
manasas tu parā buddhir, buddher yaḥ paratas tu saḥ
(Bhagavad-gītā 3.42)

Ruhumuz nedir? Kendi ruhumuzun ne olduğunu kavrayamıyoruz, anlayamıyoruz! Dünya mevcuttur; biz dünyayı duyularımızla idrak ediyoruz, algılıyoruz, bu nedenle duyular daha üstündür. Zihin duyular vasıtasıyla dünya hakkında deneyim edinir, zihnin üzerinde içimizdeki muhakeme becerisi yer alır, onun da üzerinde ruh vardır. Ardından Yüce Ruh bölgesine yaklaşırız; *virāja*yı, *brahmaloka*yı geçip sonunda Vaikuṇṭha'ya varırız. Geçilmesi gereken o kadar çok kat var ki, ama kim geçecek? Kendi ruhumuz mu? Biz onu bulmayı bile beceremiyoruz! O kavramdan çok uzaktayız, ümitsiz bir durumdayız ve en yüce kavram olan Paramātmā-dünyasının avucumuzun içinde olduğunu söylüyoruz! Bu aptallıktır.

Herşeyden önce kendi ruhumuzu hissetmeliyiz, ruhanî konumdaki gerçek varoluşumuz ve kimliğimiz nedir bilmeliyiz; o zaman o ruh gitgide daha yukarılara gidecektir; birbirinden değerli katları aşarak yukarıya çıkmalıdır. Ama önce kendi kimliğini hissetmelidir.

Bu bakımdan, *sahajiyā*lar, taklitçiler düşman olarak kabul edilmelidirler. Onlar aynı Quisling* gibi *janaśatru*durlar yani birdenbire evde beliren düşmandırlar, içerideki düşman. Bu tür taklit en kötüsüdür. Sıradan taklit kötü olabilir, ama en üstün gerçekliğin taklidi tiksinti verir ve kaçınılması gerekir, çünkü Yüce olan, son derece aşağı ve adi bir biçimde, çıkar için kullanılmaktadır, sömürülmektedir. İşte bu *Sahajiyā*dır.

Kendi ruhumuzu göremiyoruz! Hâlimiz budur. Bu kaba, maddesel çıkar ortamına kapılmışız, zihnimiz nedir, hangi maddeden oluşur, habersiziz. Böyle olunca, kişi *buddhi*yi yani aklı, içimizdeki muhakeme becerisini; veya onun da ötesindeki ruhu; ve nihayet Yüce ruhun ülkesini nasıl anlayabilir? Oysa bizler bu maddesel dünyada yaşıyoruz ve şöyle hayal ediyoruz: "Rüyalarımın Lord'una sahibim!"

*Quisling, Norveç ordusunda nüfuzlu bir subaydı; İkinci Dünya Savaşı sırasında düşmanla, işgalci Nazi güçleriyle işbirliği yapmıştı.

Aşkın Bilgi

Bazen, yanılgıya düşerek, adanmışlıkla ilgili kitapları okumamak gerektiğine inanabiliriz ve şöyle düşünürüz, "İncelemek, bilmek, bunlar adanmışlıkla bağdaşmaz. Bu gerekli değildir; bu bilgidir, *jñāna*dır ve adanmışlığa terstir." Böyle düşünerek Kutsal Adı zikretmeyi sürdürürüz ve nerede karşımıza adanmışlık okuluyla ilgili bir açıklama çıksa, ondan uzak durmaya çalışırız. Oysa, bu her zaman en iyi yaklaşım değildir, çünkü *sādhana*mızda bize ivme kazandıracak olan bilgiyi doğru kaynaktan duyarak elde ederiz.

Śrī Chaitanya-charitāmṛta'da Śrīla Krishnadās Kavirāja Goswāmī şöyle der: *siddhānta baliyā*, bizler *siddhānta* (adanmışlığın mükemmel sonuçları) hakkında konuşmalıyız. Sanātana Goswāmī *siddhānta*nın *āchārya*sıdır.

Biri çıkıp şöyle diyebilir, "*Siddhānta*yı, neyin ne olduğunu bilmenin ne yararı var? Kutsal adı zikretmeye devam edeceğim ve nerede *Śrīmad Bhāgavatam* veya *Śrī Chaitanya-charitāmrta* dersleri veriliyorsa oradan uzak duracağım. Tüm bilgi budur: *jñāne prayāsam udapāsya*. "Kişi deneysel, felsefî gerçekleri tartışarak bilgi kazanmanın gereksiz çabasından tamamen vazgeçmelidir." *(Śrīmad-Bhāgavatam 10.14.3)*

Ancak bu ayette sözü edilen *jñāna*, adanmış kulun ne olduğu ve Tanrı'nın ne olduğu hakkında bize gerçek bir anlayış veren o bilgi türünü tanımlamıyor. O 'bilgi' dıştan *jñāna* gibi görünür, ancak eğer gerçek bir kaynaktan

geliyorsa; farklı bir türden, farklı bir özden meydana gelir.

Jñāna hakkında uyarı yapılır, çünkü *kim* olsa, vahyolunmuş kutsal metinler hakkında *herhangi* türden bir yorum yapabilir. Bu, herşeyi bilmeliyiz ve kim ne söylerse öğrenmek için oraya koşmalıyız demek değildir. Ama bizden daha üstün, gerçek bir aracıdan bir açıklama geldiğinde, duymaya hazır olmalıyız. Bu bizim durumumuzu pekiştirir ve devam etmemize, *sadhana*mızda gelişme kaydetmemize yardımcı olur.

O *Siddhānta*'yı 'bilgi' diye reddetmemeliyiz: Krishna kimdir ve nasıl *Svayam Bhagavān*'dır; Nārāyāṇa kimdir; yanılgının yirmi dört tabakası* nerededir; Vaikuṇṭha, Goloka nerededir; Baladeva kimdir; bütün o değişik *rasa*lar nelerdir. Eğer, "Yok, tüm bunlar *jñāna*dır, bunları boşver, Adı zikret," dersem bu aptallık olur. Bu tembellik, gevşeklik olarak kabul edilmelidir. İnancımızı güçlendiren bilgiyi davet etmeliyiz. Bu tür konuşmalar istekle karşılanmalıdır. Lord'un Kendisi şöyle der:

mad cittā mad-gata-prāṇā, bodhayantaḥ parasparam kathayantaś ca māṁ nityaṁ, tuṣyanti ca ramanti ca

(Bhagavad-gītā 10.9)

"Saf kullarımla ilgili düşünceler Benim içimde yaşar, onların yaşamları tümüyle benim hizmetime adanmıştır ve onlar birbirlerini bilgilendirerek ve Benim hakkımda konuşarak büyük haz ve mutluluk duyarlar."

O hâlde, *sādhu*ların yanında, farklı yönleriyle Onun hakkında konuşmak, vazgeçilecek türden 'bilgi' değildir; aksine, kendiliğinden ve doğal olarak teşvik edilmelidir. Buna *iṣṭha-goṣṭhi* denir. *Goṣṭhi*nin anlamı "uyum", *iṣṭha*nın anlamı ise "arzulanan beraberlik"tir. O beraberliği

**baddha-jīva*yı (şartlanmış ruhu) örten yirmi dört eleman

sağlayarak, Onun hakkında konuşmalıyız. Bu adanmışlığın gerekli bir bölümüdür.

Ve *bhāva-bhakti* (gerçek adanmışlık duygusu) uyanınca, bu şeyler otomatik olarak ortaya çıkar:

kṣāntir avyartha-kālatvaṁ viraktir māna-śūnyatā
āśā-bandhaḥ samutkaṇṭhā nāma-gāne sadā ruciḥ
āsaktis tad-guṇākhyāne prītis tad vasati-sthale
ityadayo 'nubhāvāḥ syur jāta-bhāvāṅkure jane
(Śrī Bhakti-rasāmṛta-sindhuḥ 1.3.25-26)

"Adanmışın kalbinde vecd duygusunun tohumu meyve verince, davranışında doğal olarak aşağıdaki belirtiler ortaya çıkar: hoşgörü duyumsar, zaman kaybetmek istemez, maddesel olandan uzaklaşır; gururdan özgürdür, tam umutlu yaşar; her an hizmet etmeye heveslidir; her an Lord'un adını zikretmek ister; Lord'un ilahî niteliklerinden söz etmekten mutluluk duyar; ve Lord'un Kutsal Mekânını sever. Bu dokuz belirti *anubhāva*, vecd duygusuna bağlı belirtiler olarak adlandırılır."

Eğer bir *sādhu* kendiliğinden, durup dururken Krishna'nın çeşitli niteliklerinden söz etmeye başlarsa ve biz çekip gidersek, yararlanmazsak—bu intihar olur! Aksine, *āsaktiḥ* yani buna bağlanmamız gerekir. "Ah! Krishna'nın iyi nitelikleri, bu aracı vasıtası ile açıklanıyor. Can kulağıyla dinlemeliyim." Aksi hâlde neden kulak yaratıldı? Sadece Ondan haber almak için yaratıldı? Kulak ve beyin yalnız bu amaç için yaratıldılar ve her ikisi de *Krishna-kathā*dan, *hari-kathā*dan doyum sağlamalıdırlar.

Gita, Bhagavata hangi amaçla varlar? *Māyā* nedir? *Svarūpa-śakti* nedir? Gerçek bilgi nedir, yanlış bilgi, görünen bilgi nedir? Bütün bunlardan belli ölçüde haberdar olmalıyız. Çünkü gelişmemizin her basamağında,

istenmeyenden sakınmak ve istenileni benimsemek belli bir bilgiyi gerektirir.

Bu nedenle, *jñāne prayāsam udapāsya*, yararsız bilgi peşinde koşmaktan vazgeçmek, kendi aramızda Krishna hakkında konuşmamalıyız demek değildir, ya da bir *sādhu*, Lord'un *nāma, rūpa, gūna, līlā*sını (Adlarını, Formlarını, Niteliklerini ve Oyunlarını) anlatırken oradan kaçmanız gerekir anlamına gelmez. Böyle anlaşılmamalı. *Jñāna*, burada kastedilen anlamıyla, ateist Kapila'nın *sāñkhyā* öğretilerini, Patañjali'nin okullarını (yoga), Jaimini'yi *(karma-mimaṁsa)*, Budist okulunu, v.b., kapsar; ve bu tür bilgilerden uzak durmak, yeni başlayanlara verilmiş bir öğüttür, ama bir vaiz, onları alt etmek için herşeyle ilgilenmelidir.

Ve bazen *jñāna*, gerekli olan bilgi içten gelebilir. İlahî aşk yolunun bir aşamasında gerekli bilgi otomatik olarak içten doğabilir. *Bhakti*de herşeyin böyle ortaya çıktığı bir aşama var; bu vahiydir, vahiy yoluyla anlayabiliriz. Hiç okumadan, *caitya-guru* (içsel rehberimiz olan Lord) aracılığı ile bazen adanmışlıkla ilgili bilgi bizlere ulaşır; ama genellikle adanmışların dudaklarından duyarak bu bilgiyi ediniriz.

Bu nedenle o boyut; Vṛndāvan'da Krishna kavramı, *cit*ten, bilgiden yoksun değildir. *Cit*, *cetana* demektir. Yani bilinç, bilmek. O bilinç, Vaikuṇṭha'da bulunan ihtişama ve huşuya ihtiyaç duymaz. Ama *ānanda* (haz, vecd) *cit*e galip geldiğinde o zaman şu öğüt verilir, "Bilgi yolunda çok çaba harcamayın." *Sat-cit-ānandam* (ebediyet, bilgi ve mutluluk) vardır ve *cit* yani bilme ve anlama becerisi yoluyla herşeyi elde edemeyiz. Ama, herşey bize otomatik olarak hizmet yoluyla ulaşır. Hizmetin içinde bilgi de vardır, bilginin bir bölümü vardır ve bu otomatik gelişir.

En Tatlı Savaş

Adanmış: Śrīla Guru Mahārāj, bir süre önce bana, eğer Krishna bilincinde olan kişi savaşmıyorsa bunun iyi birşey olmadığını söylediler. Krishna bilincinde olmak için çaba harcayan kişinin durumu böyle mi olmalı? Savaşmalı mı?

Śrīla Guru Mahārāj: Adanmış, duyularını ele geçirmeye çalışırken; *kāma, krodha, lobha, moha, mada, mātsarya*nın (şehvet, öfke, açgözlülük, delilik, yanılgı ve kıskançlık) etkilerini yenmeye çalışırken bu savaştan uzak kalamaz. Gelişme demek, değişik türlerde savaş demektir ve bu da *mādhyama-adhikara*da (orta düzeyde) ortaya çıkar. Genellikle bu dönem zorlukların olduğu dönemdir. *Kaniṣṭha-adhikāra*da yani daha alt sınıftayken kişi kendi ilerleme düzeyi ile ilgilenmez, yani adanmışlık var mı yok mu aldırmaz; dingin bir zihinle *arcana* (deity ibadeti) yapar veya hizmeti neyse onunla uğraşır. Ancak *mādhyama-adhikāra* dönemi başlayınca kişinin yaşamında gerçek savaş başlar. Kutsal metinlerde önerildiği gibi salt ruhanî yaşantısıyla *(vaidhikī)*, sosyal konumuyla *(laukikī)* ilgili olanları değil, pek çok şeyi; günlük uğraşlarını, kavgalarını, toplumla, eğitimle olan pek çok ilişkisini yeniden düzenlemesi gerekir, *laukikī vaidhikī vāpi.*

Genellikle vaaz verme eğilimi bu dönemde ortaya çıkar; kendisini ifade ederek etrafındaki güçlükleri ortadan kaldırmak ve kendi amacına uydurmak için çaba harcar.

*Mādhyama-adhikārī*nin yaşantısı savaşa benzer. *Uttama-adhikāra*ya (farkındalığın ileri düzeyine) ulaşınca, yaşantısı huzura kavuşur. Kendisi huzurludur, her yerde herşeyin, Krishna'nın iradesiyle yolunda gitmekte olduğunu görür. Krishna'nın iradesini ve her yerde Onun desteğini kolayca görebilir. Bu nedenle yapacak, ya da savaşacak çok fazla şeyi yoktur:

sarva-bhūteṣu yaḥ paśyed bhagavad-bhāvam ātmanaḥ
bhūtāni bhagavaty ātmany eṣa bhāgavatottamaḥ

(Śrīmad-Bhāgavatam 11.2.45)

"Adanmış hizmetin en ileri katında olan kişi *(uttama-bhāgavata)*, herşeyin içinde ruhların Ruh'unu, Tanrı katının Yüce Şahsiyeti, Śrī Krishna'yı görür. Herşeyi Yüce Lord ile bağlantılı olarak görür ve varolan herşeyin, ebedî olarak Lord'un içinde yer aldığını anlar."

Oysa kişi cehalet katında, yanılgı katında yaşarken uyum bulması gerekir, çünkü her ikisini, hem *māyā*yı (yanılgı) hem *īśvara*yı (Tanrı'nın varlığını) görmektedir. *Īśvara*yı—Tanrı'yı, Ruhaniyeti, Tanrı bilincini—kurmak ister ve yanılgıyı yok etmek için var gücüyle çabalar. Dolayısıyla, *mādhyama-adhikāra* savaş dönemidir; bu savaş, *sādhana-daśā* aşamasında, uygulama aşamasındadır.

Sukṛti'nin, yani bilerek ya da bilmeden yapılan adanmış hizmetin getirdiği manevî zenginlik sonucu, ruh önce *śraddhā* yani ilahî inanç kazanır, ardından *sādhu-saṅgha*ya yani gerçek adanmışların beraberliğine kavuşur. Bu *śravaṇa-daśā*; duyma dönemidir, ardından kişi ilkeyi, öğretileri, adanmışlık yolunu kabul eder, *varaṇa-daśā*; sonra *sādhana-dasa*, uygulama dönemi gelir, bu dönem

savaşla geçer. Sonra ileri farkındalık düzeyi olan *āpana-daśā*da kişi, *bhāva-bhakti* yani ilahî aşk tomurcuğunun ilk açılışıyla huzur duyumsar; bu huzur *prapanna-dasā*da yani tam teslimiyet döneminde *prema-bhakti*ye, saf Tanrı aşkına dönüşür.

Ve *līlā*nın içinde olduğu zaman, aşkın (transandantal) oyunların içindeyken, orada tekrar savaş vardır ancak bu başka türden bir savaştır. Vraja'da, Vṛndāvan'da da rekabet, savaş vardır. Yaśoda şöyle düşünür, "Şu yaramaz çocukla nasıl başa çıkabilirim? Onu kontrol edemiyorum; Onu idare edemiyorum!" Oradaki savaş böyledir, ama bu *yoga-māyā*dan kaynaklanır; bu *prema-bhakti*de, *ahi bhāvati premnā*da ortaya çıkar ve karakter olarak durağan değil dinamiktir. Boyutun dinamik olduğu yerde savaş bulunmalıdır; *līlā* boyutunda savaş bir tür rekabet olarak mevcuttur.

*Sakhya-rasa*da iki grubun katıldığı bir oyun vardır; bir tarafta Krishna diğer tarafta ise Balarama; her ikisi de kazanmak isterler. Bu da savaştır ancak tamamen başka türdendir: bu aşkın oyundur.

*Madhura-rasa*da da birkaç grup vardır: Rādhārāṇī'nin grubu, Chandrāvalī'nin grubu ve daha pek çok grup; her grubun hizmetlileri kendi çıkarlarını kollamak, kendi sahibelerinin çıkarlarını karşılamakla yükümlüdür.

O hâlde, dinamik karakter, bir tür savaş demektir—tatlı bir savaş. Bu dünyada da savaş, çatışma vardır; ancak bu savaş acı verir. Cehaleti yok etmek ve gerçek bilgiye kapıları açmak için, hatalardan uzaklaşıp saf bilgiye ulaşmak için, başlangıçta verilen savaş çok acıdır. Yalnız tatsız olmakla kalmaz, zaman zaman da ıstırap verir. Ama daha üst mekâna girdiğimizde savaş adeta sevimli bir hâl alır.

Līlā bir tür savaş demek olmalı. Anlaşmazlıklar vardır, ele geçirme vardır, bazen aldatma imdada yetişir—bir grup diğerini aldatır—ama sıradan dünyasal işlermiş gibi görünse de, herşey o mekânda, *āprakṛta, prakṛta-vat*, süper-aşkın'dır.

Ve dahası, o mekânda ahlaka aykırıymış gibi birşey de vardır; *nīti rahita*, ahlakî değerler Krishna'yı mutlu etmek uğruna çiğnenir. Bu çok ileri bir kavramdır; Onun uğruna ne olursa olsun yapmak! *Kāma-rūpa* grubu, Onun için ne olursa yapmaya hazırdır, bu tür hizmet için hiçbir yasa onları bağlamaz. Krishna yasaların kaynağı ve yönetenidir. Onun için herşey yapılabilir, varolan toplumsal yasalar çiğnenir:

ājñāyaivaṁ guṇān doṣān mayādiṣṭān api svakān
dharmān santyajya yaḥ sarvān māṁ bhajeta sa tu sattamaḥ
(Srīmad-Bhāgavatam 11.11.32)

Bizim iyiliğimiz için bizlere sunulmuş olan *śastrik* emirleri bile, Krishna'ya hizmet amacıyla hiçe saymaya hazır olanlar, kuşkusuz en ileri sınıf adanmışlardır. Lord tarafından ortaya konmuş olan Yasa, sıradan insanlar içindir; ancak, Lord'a hizmet etmek amacıyla bu yasayı çiğnemeye hazır olan özel bir grup mevcuttur.

sarva-dharmān parityajya, mām ekaṁ śaraṇaṁ vraja
ahaṁ tvāṁ sarva-pāpebhyo, mokṣayiṣyāmi mā śucaḥ
(Bhagavad-gītā 18.66)

"Bütün dinleri tamamen terk ederek yalnızca Bana teslim ol. Ben seni bütün kötülüklerden kurtarırım, bu nedenle ümitsizliğe kapılma."

*Varnāśrama-dharma*daki pek çok kural ve ritüel bize yarar sağlasın diye verildi, ama bu, bizler henüz düşük seviyede iken böyledir. Üst seviyede "Yasayı çiğnesem de Ona hizmet edeceğim!" - bu inançtır!

Farzedin ki, kralın haremine girmek yasaktır; genel yasa bunun herkes için yasak olduğunu ifade eder ve kimsenin bunu çiğnememesi gerektiğini söyler. Ancak bir kişi, acil bir hizmet gerektiğini fark ederse, kralın yaşamını tehdit eden bir durumdan kuşkulanmışsa, o zaman kendini tehlikeye atarak yasağı çiğner ve hareme girer. Bunu kralın iyiliği için, onu korumak için yapar. Bunun gibi, çok özel bir grup adanmış, Lord'u hoşnut etmek için yasaya karşı gelmeye hazırdır.

Krishna'nın ilgi duyduğu şeyleri fark edebilenler, adanmışlar arasında en üst kabul edilirler. Yasa, genel toplum içindir, ama Krishna'nın tatlı arzusu, her türlü yasanın üzerindedir.

O halde, her yerde savaş vardır: nerede yaşam varsa orada savaş vardır. Gelişme olan yerde savaş vardır; ve nerede *līlā,* oyun varsa, orada savaş vardır ama farklı bir savaş. Biri tatlı, diğeri ise acıdır. Alt seviyede iken, bizi bu dünyaya bağlayan cazibe bağını kesmek biraz acı verir; ancak üst dünya ile sürekli bir ilişki kurulduktan sonra, bu ilişkiyi yeniden kazanınca, yukarıya doğru hareket etmek mutluluk verir. Gelişme savaş anlamına geldiğine göre, bu savaş tüm *madhyama-adhikāra* aşaması boyunca devam edecektir.

Ardından, *uttama-adhikārada* (ileri adanmışlık aşaması) dış olarak yaşam sakin olabilir. Ve yine sakin bir dönem olan *śanta-rasa*yı geçtikten sonra (pasif takdir ve hayranlık), daha ileri düzey olan *vilāsa*da (oyunlar), savaş yeniden başlar ancak bu çok tatlı bir savaştır. Bu savaş

maha-māyā tarafından değil, *yoga-māyā* tarafından düzenlenmiştir; bizleri merkeze götürmektedir. Oradaki toprak *rasa*dandır; *rasamaya*dır, güzel tadla doludur, nektar ülkesidir, *amṛtamaya-loka*dır. İki savaş arasındaki fark sıcak çölde çalışan adamla güzel, sağlıklı havada çalışan adamın deneyimine veya hastalıklı bir adamla sağlıklı bir adamın yaptığı işe benzer. Aynen buna benzer.

Bir söz vardır; "cehalet mutluluktur" diye. Cehalette olan kişi huzurludur, çünkü hiçbir şey bilmez; bilinçsizdir. Bu da bir tür huzurdur. Çünkü bilinç yok, acı da yok Hasta acı çektiği zaman doktor onu iğneyle uyutur ve o hâlde kalmasını sağlar. Çünkü uyanırsa, çok fazla acı çeker. Bu nedenle başka bir boyutta, bilinçsizlik hâlinde kalması gereklidir.

Bu bilinçsizlik cehalettir ve *tamo-guṇa* bir tada sahiptir. Bu gerçek huzur değildir. Arzu bitmiştir, sıfırdır. Ama sıfır da sonsuz bir karakterdir. Sonsuz ve sıfır benzerler. Sıfıra sıfır eklersek sıfır çıkar, sıfırdan sıfır çıkartırsak sonuç sıfırdır, sıfır sıfıra bölünse, sonuç yine sıfırdır. Aynı şekilde, eğer sonsuz sonsuza eklense, bölünse, sonsuzdan çıkarılsa sonuç sonsuzdur.

O hâlde, "cehalet mutluluktur." Bilinç yoksa, acı çekme sorunu da yoktur. Aynı taşın varoluşu gibi. Aşırı özgürlükçüler, fosil veya taşın durumuna benzer bir düzeye gelirler. Huzur istemektedirler, bu nedenle taştakine benzer bir huzur durumuna ulaşırlar:

ye 'nye 'ravindākṣa vīmukta-māninas
tvayy asta-bhāvād aviśuddha-buddhayaḥ
āruhya kṛcchreṇa paraṁ padaṁ tataḥ
patanty adho 'nādṛta-yuṣmad aṅghrayaḥ

(Srīmad-Bhāgavatam 10.2.32)

"Ey lotus gözlü Lord, adanmış kul olmayan ancak en ileri mertebeye ulaşmak uğruna katı riyazet ve acılara katlanmayı kabul edenler kendilerini özgür zannetseler de akılları hâlâ saf değildir. Onlar sadece çeşitli spekülasyonlar yaparlar ve Sana sığınmanın yollarını aramazlar. Çünkü Senin lotus ayaklarına saygıları yoktur. Hayallerinde yarattıkları üstünlük konumundan, tekrar maddesel varoluşa düşüverirler."

Onunla 'bir' olmaya kararlı olanlar için bu ağır ceza en nihayet verilir ve taştaki varoluşa benzer bir varoluş içine atılırlar, böylece *lakh*lar, *crore*ler boyu, yani milyonlarca yıl huzur içinde yaşayabilirler. Bir Himalaya, bir taş ya da bir ağaç olabilirler. *Puranalar*'da böyle bir kaderle cezalandırılmış şahsiyetlerden örnekler bulabiliriz; bu durumda da bir tür huzur vardır: "cehalet mutluluktur."

Ve *śanta-rasa*ya ulaşmış olanlar, onlar da huzur bulurlar. Ancak Vaikuṇṭha'ya girince, orada tekrar yaşam vardır, hareket vardır ve bu yaşam ve hareket hizmet içindir. *Dāsya-rasa*da faaliyet vardır, mücadele vardır. Oradakiler düzene hizmet etmektedirler: "Bunu yap, oraya git, bunu onlara ver." Çok fazla hareket vardır, hareket ise savaş demektir, ancak bu savaş huzur verir. Bu tür savaş *dāsya-rasa*da başlar. *Śanta-rasa* ise marjinal, sınırsal durumdur. Bu faaliyetsizlik durumunda da huzur vardır, ancak daha düşük niteliklidir.

ātmārāmas ca munayo nirgranthā apy urukrame
kurvanty ahaitukīṁ bhaktim ittham-bhūta-guṇo hariḥ

(Srīmad-Bhāgavatam 1.7.10)

"Değişik *ātmārāmā*lar (*atma*dan yani manevî özbenden zevk alanlar), özellikle de kendini tanıma yolunda olanlar,

her türlü maddesel esaretten kurtulmuş olsalar da, Tanrı'nın Şahsiyetine saf adanmış hizmet sunmayı arzularlar. Bu demektir ki, Lord transandantal niteliklere sahiptir ve bu nedenle herkesi, hatta özgür ruhları bile kendisine çekebilir."

O durum marjinaldir, sınırsaldır ve ancak doğru hizmetin eşiğinde bulunur:

brahma-bhūtaḥ prasannātmā
na śocati na kāṅkṣati
samaḥ sarveṣu bhūteṣu
mad-bhaktiṁ labhate parām

(Bhagavad-gītā 18.54)

"Bilinçli ilahî yapısına ulaşmış olan, kalbi saf ve kendi içinde doyumlu ruh, herhangi birşey için ne üzüntü çeker ne de özlem duyar. Tüm varlıkları (Benim yüce enerjimin anlayışı içinde) eşit görerek, Bana duyulan en yüce İlahî aşka, *prema bhakti*ye ulaşır."

O hâlde, marjinal durum, sözüm ona bir huzur durumudur. Oysa, *dāsya, sakhya* ve *vātsalya-rasa*larda ve *madhura rasa*da ve onun dalları olan *svākīya* ve *pārakīya*da dış görünüşte süren savaşta, dinamik bir huzurla karşılaşırız. Farzedin ki *madhura-rasa* hizmetkârları, karanlık bir gecede ormanda Krishna'yla buluşacaklar; yüzeysel olarak bakıldığı zaman, çok çeşitli şekillerde mücadele vermek zorundalarmış gibi görünür. Krishna'nın flüt sesini duyunca, işareti alır almaz, vahşi ormanın içinden geçip belli bir yerde, belli bir saatte hazır olmak zorundadırlar. Bu sıradan bir mücadele gibi görünüyor, oysa bu eylem en hoş eylemdir.

Eğer savaş 'hareket' demekse, o zaman hareketin bu denli tatlı olduğu o mekândaki savaş yüce birşeydir. Ama

eğer biz savaşın, mücadelenin acı birşey olduğunu düşünüyorsak, o zaman o savaşın daha alt mekâna ait bir mücadele olması gerekir. Mücadele burada, bu mekânda acı yaratandır; buradaki tüm hareket, tüm çaba, yalnız acı verir. Daha üst mekânda yine hareket vardır, ancak oradaki hareket, aynı sandal ağacını ovaladıkça ortaya çıkan hoş koku gibi tat veren türdendir. Oradaki mücadeleden amaç hoşluk yaratmaktır.

Böylece o en üst mekânda da onlar çok yoğun bir savaş içindeler, ancak o savaş nektar üretir ve onlar da bunu tadarlar. Savaşmak, bir yandan da çok yoğun olmak demektir; orada bulunan herkes bizlerin aklının alamayacağı ölçüde meşguldür. Çok fazla hareket içindedirler, ancak hareketleri acı vermez; huzur yaratır. Bizler burada, ruhanî olmaktan uzak olan bu maddî dünyanın cazibesinden kurtulma savaşı verirken, acı veren bir savaş deneyimleriz. Oysa İngiliz şair Shelley'nin yazdığı gibi: "En güzel şarkılarımız en hüzünlü düşünceleri anlatır." O türlü savaş da bize huzur verir. Ruhaniyette yeni olan biri maddî çevresinden uzaklaşmaya başladığında, bu terk ediş acı verir ama aynı zamanda bir tür huzura kavuşur:

> **yad anucarita-līlā-karṇa-pīyūṣa-vipruṭ**
> **sakṛd adana-vidhūta-dvandva-dharmā vinaṣṭāḥ**
> **sapadi gṛha-kuṭumbaṁ dīnam utsṛjya dīnā**
> **bahava iha vihaṅgā bhikṣu-caryāṁ caranti**
>
> *(Śrīmad Bhāgavatam 10.47.18)*

Bir adanmış ailesini terk eder, ailesi arkasından ağlar, yas tutar; kendisi de onların çaresizlikleri yüzünden acı çeker. Ama yine de daha üstün nitelikli bir huzur duyumsar, bu nedenle, aile yaşantısından ayrılmanın

verdiği acıya katlanabilir. Evini, ailesini terk ederken acı veren bir tepki duyar, ancak içinde parlak bir umut beslemektedir. Bir kişi para kazanmak için yabancı bir ülkeye gidince ailesini terk eder, bu nedenle de acı duyar ama bir yandan da içinden onlara para götüreceğini bilmek onu rahatlatır ve mutlu olmasını sağlar.

Benzer şekilde, bir kişi bu dünyayı, yanılgıyla olan ilişkisini terk ederken, görünüşte veya dıştan bakınca, yaptığı şey nedeniyle acı duyar ama kalbinde, parlak bir geleceğin ümidini besler ve bu güçle yoluna devam edebilir.

Dolayısıyla, bu hınzır dünyaya bir şekilde bağlılık duyuyorsak ve onu terk etmeye çabalıyorsak, o aşamada savaşırız ve bu acı veren bir savaştır. Ancak yine de, o savaşın ötesinde, eşsiz nektar tadına sahip bir yaşamın parlak umudunu görürüz.

O hâlde savaş her zaman acı anlamına gelmez. Belli bir aşamaya kadar acı verir, buna neden ise *māyā* yani yanılgıdır. Aynı şekilde Krishna-*līlā*da da ıstırap belirtileri bulabiliriz, ancak bu gerçek ıstırap değildir. Görünüşte acıdır, ıstırapmış gibi görünür. Krishna ormanda belli bir *kuñja*ya (ormandaki kamerya) geleceğini söyledi, Rādhārāṇī de grubuyla oraya gitti ama Krishna gelmedi. Buna *kalahāntaritā*, yanlış zamanlama yani aşık ya da sevgili tarafından atlatılma, hayal kırıklığına uğrama denir. Buna benzer pek çok durum var, örneğin *māna* (kıskançlık), v.b. Bütün bu şeyler acı verir, ancak Krishnadāsa Kavirāja Goswāmī'nin Krishna-prema'yı anlatırken yazdığı gibi: *bahye viṣa-jvālā haya, bhitare ānanda-maya*, dışarıdan bakınca görünen büyük bir acıdır, oysa kalp mutluluktan coşar. Yani, "En güzel şarkılarımız

en hüzünlü düşünceleri anlatır." Dıştan bakınca acıdır, ama içsel olarak güzeldir. İşte böyle.

Adı söylemeye başlayınca, başlangıçta o kadar tur saymayı görevimiz olarak kabul ederiz, bu da bazen bize acı verir. Ama Ad'ın tadına varınca içimizdeki eğilim Adı gitgide daha fazla zikretmemiz için bizi zorlar—artık on altı turu bir görev olarak bitirmek zorunda değilizdir. Ruci'ye yani o belli göreve duyulan içsel arzuya ulaşınca mutluluk başlar. O pozisyona gelinceye kadar acı çekmek zorundayız.

Bu zevke varmadıkça ve bu hizmeti görev olarak yerine getirdikçe bir miktar acı duyarız. Bu nedenle genel olarak *sādhana-daśā* biraz acı verir. *Āpana-daśā* ise hoşa gider, tadına varılır. Derine inince, bu tad, bu güzellik gizli olarak her yerde mevcuttur; aksi hâlde kişi neden ruhaniyet yolunun cazibesine kapılsın? Güzellik umudu beslediği için. Ama yine de, eğer analiz yolu ile anlamak istersek, o zaman bu süreç şöyle gerçekleşir: *śravana-daśā*, duyma; ardından *varana-daśā*; kabul etme; *sādhana-daśā*, uygulama. Bu noktaya gelinceye kadar biraz acı vardır. Ardından *āpana-daśā*, yani İlahî aşkı tanıma ve son olarak *prapanna-daśā*, tam teslimiyet. Artık bundan sonra varolan acı yalnız dış görünüştedir; gerçekte ise herşey hoştur.

Kalp ve Hale

Her birimizin içinde latif hâlde hapsolmuş bulunan, geçmiş deneyimlerimizin önyargısı, ruhumuzun gözünü toz gibi örtmüş durumdadır. İçsel gözümüz, kişisel menfaatten kaynaklanan çok sayıdaki farklı yanılgıların tozuyla, kalın bir tabaka hâlinde örtülüdür. Bu da bizlerin evrensel çıkarı görmezden gelmemize neden olur.

Bu zihinsel örtü, bireysel ve çevresel menfaatin önyargılarından oluşur ve bizleri gerçeği görmekten alıkoyar: *viṣaya-dhūlite kemane se paratattva pāiye dekhite*. İnsanın zihni kısır kişisel çıkarlarla dopdoluyken evrensel dalgayı nasıl okuyabilir? Kişi evrensel çıkarı, evrensel dalgayı nasıl fark edebilir? Sadece her türlü bireysel çıkarı tam anlamıyla bir kenara atmış ve evrensel dalgayı anlama arzusu içinde olan kişi, onu net olarak görebilir.

Aṛtheṣv abhijñaḥ svarāṭ: bu dünyanın hareket etmesindeki amaç nedir? Cevap bellidir: "Kendisi için." Gerçek kendisi için vardır; pek çok şeyi hoşnut etmek için değil, Bir tek şeyi hoşnut etmek için vardır. Bütün dalgalar o Bir'i doyurmak içindir ve eğer kendimizi o düzeye çıkartabilirsek gerçeği anlayabiliriz; Bunu başaramadığımız sürece sahtekâr sayılırız.

Herşeyin, bütün dalgaların Bir'i, *svayam bhagavān*ı hoşnut etmek için akmakta olduğunu göremiyorsak gerçekten çok uzaktayız demektir. Yanılgı içinde çaba harcıyoruz; yalnız kendimizi değil dünyayı da aldatan sahtekârlarız. Herşeyi yanlış anlamaktan ve bu yanlış bilgiyi başkalarına aktarmaktan suçluyuz. Herkes, tüm *baddha jīva*lar, aşağı yukarı sahtekârdırlar. İşte durumumuz budur. Eğer doğru yere getirilmek istiyorsak, bu yanlış anlamadan, kendimizi ve çevremizi kandırmaktan kurtulmalıyız.

O zaman oraya gidebilir ve evrensel dalgayı bulabiliriz, görebiliriz: *darśhan*. *Darśhan* 'görmek' demektir. Nasıl görmek gerektiğini de öğrenmek gerekir. Neyi görmek gerekir, kendi içimde ve dışımda neler olup bittiğini nasıl okumak gerekir; işte doğru anlayış ve doğru eğitim budur. Eğitim Vedik olmalıdır. Bu konudaki standart, *māyā*nın yani yanılgı ortamının dışından elde edilmelidir; mükemmel mekândan gelen *veda* vasıtasıyla, yani vahyolunmuş gerçek vasıtasıyla elde edilmelidir.

Vahyolmuş gerçeği kabul etmeliyiz; sözde bilimsel bilgiye, yanlış deney ve verilere dayalı ve tümüyle hatalı olan algılamalara veda etmeliyiz. "Bana ait; ona ait; onlara ait": bu hesap tamamen yanlıştır. Bu nedenle de ondan kurtulmamız gerekir; bu çılgınlıktan, yanılgıdan toptan kurtulmalıyız. Ve sadece yanılgıdan, dış dalgaları yanlış anlamaktan kurtulmakla kalmamalıyız, Goloka'nın titreşimini, Goloka'nın dalgasını anlamayı öğrenmek için pozitif bir duruma ulaşmalıyız. Goloka en evrensel, en temel kattır ve eğer kendimizi o boyutla uyum hâline getirebilirsek Vṛndāvan veya Nabadwīp yolu açılır ve oraya vardığımızda herşeyi olduğu gibi görürüz.

Bazıları Krishna-*līlā*ya daha fazla cezbolurlar, bazıları ise Nabadwip-*līlā*ya, diğer bir grup ise her ikisinde birden yer edinme eğilimindedir. Krishna-*līlā*da da bazıları Rādhārānī'nin kampına, bazıları Krishna'nın kampına cezbolurlar, bazıları ise ortada yer alırlar. Böyle bir bölünme görürüz ve *yoga-māyā*nın düzenlemesinden kaynaklanan bu bölünme *līlā* için gereklidir. O hâlde, en üst mekânda iki tür oyunla karşılaşırız Krishna-*līlā* ve Gaura-*līlā*; her ikisi de aynı değerdedir. Birinde ilişki 'sınırlı' bir kamp içinde kalır, diğerinde ise ilişkinin yanısıra onu başkalarına yayma eğilimi bulunur. Ama her ikisinin de değeri aynıdır. Dağıtılan ve zevk alınan şey birdir; değer olarak aynı vecd, aynı tat, aynı aşk ve aynı güzelliğe sahiptir. Bazıları bir *līlā*dan, bazıları ise diğerinden daha fazla etkilenirler.

Gaura-*līlā*nın içinde Narahari Sarkara gibilerini ve onun izdeşçilerini de görebiliriz. Onlar Gaurāṅga'dan çok Krishna'ya bağlılardı. Bazıları ise Krishna'dan çok Gaurāṅga'ya eğilimlidirler. Bunların tümü Tanrı'nın lütfuyla, Yüce iradeyle, Onun *līlā*sıyla olur.

Gaura-*līlā*da, Gadādhar Paṇḍit dümeni tutar, herşey ona aittir; yine de herşeyden yoksun olduğunu, herşeyi Gaurāṅga'nın aldığını kabul etmesi gerekir. O kendisini herşeyiyle Gaurāṅga'ya adamıştır. Bu nedenle, Śrīla Kaviraja Goswāmī şöyle der: *teho lakṣmī-rupa, tāra sama keha nāi*, yani o Gauranga'nın baş enerjisini temsil eder ve kimseyi onunla kıyaslamamak gerekir. Śrīla Kaviraja Goswāmī'nin Śrī Gadādhar'la ilgili yargısı böyledir. O *gaura-prema-māyā*dır, Śrī Gaura'nın aşkının beden almış hâlidir.

Gadādhar Dās, Rādhārāṇī'nin halesini temsil eder, oysa Gadādhar Paṇḍit Onun ruh hâlini, yapısını Onun kalbini temsil eder.* Sanki Mahāprabhu Gadādhar Paṇḍit'in ruhunu alıp götürmüştür ve bedeni orada öylece durmaktadır! Gadādhar Paṇḍit'in durumu budur; neredeyse bomboştur ve Mahāprabhu'yu izlemektedir. Kendi içinde dolu değildir. Birşey, en önemli şey, sahip olduğu kalp Mahāprabhu tarafından alınmıştır. Bu nedenle Onu izlemekten başka seçeneği yoktur. O kendisini Tamamen Mahāprabhu'ya adanmıştır. Gadādhar Pandit'in durumu, oynadığı rol adeta Rādhārāṇī'nin hâline benziyordu, Onun kalbi Kṛṣṇa tarafından çalınmış, boş bedeni hâlâ durmakta. *Rādhā-bhāva-dyuti-subalitaṁ naumi Kṛṣṇa-svarūpam*: O tamamen Śrī Gaurāṅga kavramına yoğunlaştı. Gaurāṅga ondan herşeyini almıştı, bu yüzden başka seçeneği yoktu; tamamen Śrī Gaurāṅga kavramına kapılmış, tam anlamıyla Onun eline geçmişti.

Görürüz ki, yaşamı boyunca faaliyeti hep bu türlüydü. Diğer adanmışlardan bazılarına Vṛndāvan'a gitmeleri emredilmişti, bazılarına oraya gitme izni verilmişti. Gadādhar Paṇḍit, Mahāprabhu ile birlikte Vṛndāvan'ı

---

*Śrīla A.C. Bhaktivedanta Swāmi'nin *Chaitanya-caritāmṛta* yorumunda (*Ādi-līlā*, 10.15), Chaitanya ağacının dördüncü dalı olan Śrīla Gadādhar Paṇḍit'in, Śrīmatī Rādhārānī ve Lalitā-sakhī'nin karışımı olduğu ifade edilir. Pañca-Tattva'da Śrīla Gadādhar Pañḍīt, Lord'un içsel enerjisini yani zevk enerjisini temsil eder.

Ādī-līlā 10.53 de Chaitanya ağacının yirmi üçüncü dalı olan Śrīla Gadādhar Dās'ın, (Śrīmatī Rādhārānī'nin ışığı olan) Candrakānti ile (Lord Balarāma'nın gözde kız arkadaşlarından en önde gelen) Pūrṇānandā'nın yekvücut formu olarak kabul edildiği ifade edilir. Dolayısıyla Śrīla Gadādhar Dās, hem Chaitanya Mahāprabhu'nun hem de Nityānanda Prabhu'nun can dostlarından biridir.

ziyaret etmek istediği hâlde, onun bu isteği reddedildi: "Hayır, gitmeyeceksin." Jagadānanda Paṇḍit oraya gitmek için ricada bulununca, Mahāprabhu ona, tereddütle izin bahşetti, "Evet, sen oraya git, ancak hep Rūpa ve Sanātana'nın rehberliğinde hareket et." Ayrıca, "Bunu yap, şunu yapma." diye bazı özel direktifler de vermişti. Ama Gadādhar Paṇḍit'e oraya gitme izni verilmedi.

O, Śrīmati Rādhārāṇī'nin temsilcisiydi, ancak içinde bulunduğu tuhaf durum şöyleydi: Vṛndāvan'ın Kraliçesi, ama şimdi Nabadwip'e transfer olmuş. Durumu tam tersine dönmüştü; Vṛndāvan'a giremiyordu! İzin almak için yalvardı ama Mahāprabhu vermedi. Şöyle dedi, "Hayır, kal ve burada yaşa." Ve o da böyle yapmak zorunda kaldı. Śrī Gadādhar Paṇḍit, Bütünün yönetilen eşini temsil eder. Bütün; yöneten ve yönetilen kısımlardan oluşur. O yönetilen kısmı temsil eder. O Mutlak Gerçeğin bir yarısıdır.

Vaazlarını Śrī Gadādhar Pāṇdit ve Śrīman Mahāprabhu'dan aldığı ilhamla veren Śrīla Bhaktivinoda Ṭhākura'nın öğretilerinde, o titreşim katındaki bütün özü bulabiliriz. Bu iki şahsiyet, Śrī Gadādhar Paṇḍit ve Śrīla Bhaktivinoda Ṭhākura, yüce *guru*larımızdır, rehberlerimizdir ve bizler onlara ibadetimizi sunarak kendimiz için en iyi olanın tohumunu ekmiş oluruz. O yüce Guru-Mahārāj, Bhaktisiddhānta Saraswatī Goswāmī Prabhupāda'nın lütfu ile bunu anlamış bulunuyoruz.

Öğrenci açısından, Bhaktivinoda Ṭhākura genel olarak kendisine ait bir konuma sahip olsa da, Prabhupāda Bhaktisiddhānta Saraswatī Ṭhākura onda Śrīmati Rādhārāṇī'yi görmüştür: 'göreli' bir bakış. O, bir

keresinde Rādhārāṇī'nin *aṣṭa-nayikā*yı, yani kadın kahramanın sekiz özelliğini tam anlamıyla temsil ettiğini söylemişti; bunların hepsinin Onda mükemmel bir şekilde temsil edildiğini görürüz. Başka yerlerde bu nitelikler kısmen temsil edilir, oysa hepsi tam olarak sadece Onda tezahür eder.

Bhaktisiddhānta Saraswatī Ṭhākura şöyle dedi, "*Gurudeva*mı Guṇa-mañjarī olarak görüyorum ve bu *mañjarī* formu içinde o, Rādhārāṇī'yi kısmen temsil ediyor. Ama daha derinlemesine bakmayı denersem, onu tam olarak Rādhārāṇī ile özdeşleşmiş görürüm; Krishna'nın hizmetine sunulmuş sekiz nitelik *(aṣṭa-nāyikā)* orada mevcuttur. Eğer başımı biraz daha kaldırıp bakarsam, onun Rādhārāṇī ile bir olduğunu görürüm. *Ācāryaṁ māṁ vijānīyāt*: *Ācārya*'yı Ben olarak bil. Eğer bu *śāstrik* kurala daha fazla dikkatimi verirsem ve anlam çıkarmaya çalışırsam, Rādhārāṇī'nin orada, *gurudeva*mın konumunda Kendi yerini almaya geldiğini görürüm." Böylelikle o, *guru*su Bhaktivinoda Ṭhākura'da, Śrī Gaurāṅga kültünü görmüştür.

Onun bu farkındalığı bir şiirinde ifade edilmiştir; o şiirinde, Svarūpa Dāmodara Goswāmī'yi, Gaura-Kiśor Dāsa Bābājī'de gördüğünü ve Śrī Gadādhar Paṇḍita'yı, Śrilā Bhaktivinoda Ṭhākura'da gördüğünü söyler. Bir yerde de: *gadādhara-din dhari' pāiyācche gaura-hari,* Śrilā Bhaktivinoda Ṭhākura'nın ayrılış gününü Śrī Gadādhar Paṇḍit'inkiyle bir kabul ettiğini yazmıştır. Bir başka yerde, *Śrī Chaitanya-caritāmrta* üzerine yazdığı yorumunun sonunda yer alan şiirinde şöyle yazar; "Burada, Nabadwīp-*dhāma*'da ebedî oyunlar sürüp

gidiyor; yalnız derin görüye sahip olanlar bunu idrak edebilirler.

gadādhara mitra-vara, śrī svarūpa damodara,
sadā kāla gaura-kṛṣṇa yaje
jagatera dekhi' kleśa, dhariyā bhikṣuka-veśa,
aharahaḥ kṛṣṇa-nāma bhaje
śrī gaura icchāya dui, mahimā ki kava mui,
aprākṛta pāriṣada-kathā
prakaṭa haiyā seve, kṛṣṇa-gaurābhinna-deve,
aprakāśya kathā yathā tathā

O şöyle der; "Śrī Gaurāṅga'nın tatlı iradesini algılamak çok zordur, ancak eğer kendimizi o düzeye çıkartırsak, Svarūpa Dāmodar Goswāmī ve Śrī Gadādhar Paṇḍit'in, burada Nabadwīp'te sürekli olarak hizmet etmekte olduklarını görürüz. Bu bazen saklıdır, bazen yüzeye çıkar. O mekânda herşey Śrī Gaurāṅga'nın iradesi doğrultusunda, hiçbir sınırlamaya uğramadan gerçekleşir. Ama şimdi bu ikisinin, Śrīla Gaura-Kiśora Dasa Bābājī ve Śrīla Bhaktivinoda Ṭhākura olarak yüzeye çıktıklarını görüyorum. Bunu manevî hizmet gözüyle kendim gördüm, ancak bunun reklamı olmaz, her yerde açıklanmaz; insanlar buna gülerler. Yine de, bu benim yürekten vardığım sonuçtur." *Śrī Chaitanya-caritāmṛta*'nın sonundaki şiirinde işte böyle yazmıştır.

Bu bakımdan, Gadādhar Paṇḍit, Śrīla Bhaktivinoda Ṭhākura ile özdeşleştirildi. Bu, Gurudevamız Śrīla Bhaktisiddhānta Saraswatī Ṭhākura'nın bakışıydı. Onların içinde aynı kimliği görebildi. O, *śikṣa-guru paramparā*yı

en önemli unsur olarak gördü. Dış örtüye çok fazla önem veren *sahajiyā-vāda*yı eleyerek içeriye bakmaya çalış ve herşeyi daha derinden gör. Dış çevrenin daha derin titreşimlerini anlamaya çalış ve kendi içine bak. Derine dal, sana o haberi iletecek olan en ince titreşimin boyutuna ulaş, o gerçeği göreceksin.

Okuyucuya Çağrı

Bu kitabın konusuna ilgi duyan okurların yararlanabilecekleri diğer kitaplar:

- Srimad Bhagavad-gita Güzel Tanrı'nın Gizli Hazinesi
- Bilincin Öznel Evrimi
- Yuvanın Rahatlığı
- Sri Krishna'yı Güzel Gerçeği Arayış
- Sri Guru ve Lütfu
- İlahi Aşkın Altın Volkanı

Sri Chaitanya Saraswat Math
P.O. Nabadwip, Dist. Nadia,
W.Bengal Pin. 741302, Hindistan
www.scsmath.com